

true
together

เอกสารประกอบการตัดสิน
รางวัลสาขานำเสนอ ครั้งที่ 13
ประจำปี 2560

จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สนับสนุนโดย บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน)

ติดตามได้ที่

www.thaibja.org

www.facebook.com/thaibja

www.twitter.com/thaibja

หลักเกณฑ์
การประกวดผลงานข่าว ‘รางวัลสายฟ้าน้อย’ ครั้งที่ ๑๓
โดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้จัดให้มีการประกวดผลงานสารคดีเชิงข่าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณภาพของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตนักศึกษา ก่อนเข้าสู่วิชาชีพ
๓. เพื่อประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนโครงการฯ

ประเภทรางวัล

ด้านวิทยุ แบ่งออกเป็น ๑ ประเภท ดังนี้

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง

- ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท ๑ รางวัล
- ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท ๓ รางวัล

ด้านโทรทัศน์ มี ๔ ประเภท คือ

๑. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น

- ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นิยาม วิถีชุมชนดีเด่น หมายถึง ชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น

- ๒.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๒.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นิยาม อัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น หมายถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณี

๓. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น

- ๓.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

- ๔.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๔.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

หลักเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการ จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. คุณภาพ (Quality)

กระบวนการผลิตมีการค้นคว้าข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง แหล่งอ้างอิงเชื่อถือได้ ประเด็นและแง่มุมมีความสมดุรอบด้าน เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเห็นหรือให้ข้อมูลอย่างทัดเทียมกัน เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัวใหม่ ทันสมัยและสมบูรณ์ในเชิงข่าว

๒. คุณค่า (Value)

นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดสิ่งดีงามในสังคมไทยหรือสื่อความหมายชี้ให้เห็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมโดยส่วนรวม มีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์หรืออาจนำไปสู่การแก้ไขหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวในอนาคต

๓. ผลงาน (Performance)

การนำเสนอเนื้อหากระชับ ชัดเจน โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างน่าสนใจ

๔. จรรยาบรรณ (Code of Ethics)

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวด ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีสำนึกในจริยธรรมและสะท้อนความรับผิดชอบในการนำเสนอ

“ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นผลงานที่ผลิตโดยนักศึกษาในทีมเท่านั้น หากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ตรวจสอบพบว่าผลงานหรือบางส่วนของผลงานมิได้ผลิตโดยนักศึกษาในทีมโดยตรง คณะกรรมการจะตัดสิทธิ์และไม่พิจารณาผลงานชิ้นนั้นที่ส่งเข้าประกวด เนื่องจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ต้องการให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบ”

ความเห็นคณะกรรมการตัดสิน ให้ถือเป็นที่สุด

ผู้สนับสนุนการประกวด

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

การส่งผลงานเข้าประกวด

ส่งผลงานเข้าประกวดต้องเป็นนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถผลิตงานในนามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกลุ่มละ ๕ คน โดยสามารถมีอาจารย์ที่ปรึกษาได้กลุ่มละ ๑ คน

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง มีความยาวระหว่าง 3-5 นาที (ห้ามเกิน ๕ นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๕ ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งผลงานในรูปแบบ CD จำนวน ๙ ชุด

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ มีความยาวระหว่าง ๓-๕ นาที (ห้ามเกิน ๕ นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งผลงานในรูปแบบ DVD จำนวน ๙ ชุด

หมายเหตุ การส่งผลงานเข้าประกวด หากผิดหลักเกณฑ์การประกวด จะไม่ได้รับการพิจารณา

ลักษณะของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด

สารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวที่ถูกนำเสนอในรูปแบบของสารคดีที่มีความหลากหลายทั้งในด้านกระบวนการผลิต เนื้อหา การสอดแทรกข้อมูลที่บอกถึงภูมิหลังที่มาของเรื่อง ทำให้เห็นแง่มุมต่างๆ ของประเด็นข่าว การใช้ภาษาบรรยาย ภาพและเสียงประกอบได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน สารคดีเชิงข่าวดังกล่าว

จะต้องยึดหลักการเบื้องต้นของการนำเสนอข่าว ได้แก่ องค์ประกอบด้านแหล่งข่าวที่ต้องมีความรอบด้าน ทันทต่อเหตุการณ์หรือเป็นเหตุการณ์ข่าวที่เกิดในอดีต แต่มีผลกระทบถึงภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้ สารคดีเชิงข่าวจะปรากฏในรายการใดก็ได้ แต่สาระในสารคดีเชิงข่าวชิ้นนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง มีใช้เหตุการณ์สมมติที่มีการสร้างขึ้น

หลักฐานการส่งผลงาน

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง บันทึกลงแผ่นบันทึกข้อมูล (Compact Disc: CD) จำนวน ๙ แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด โดยใช้สกุลไฟล์ .mp3 .wav

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ บันทึกลงแผ่นบันทึกข้อมูลภาพ (Video Compact Disc: DVD) จำนวน ๙ แผ่น ต่อหนึ่งผลงานที่ส่งประกวด โดยใช้สกุลไฟล์ .mov .mpeg4

๓. รายละเอียดของผลงาน ประกอบด้วย (เอกสารข้อ ๓.๑+ข้อ ๓.๒+ข้อ ๓.๓ จำนวน ๙ ชุด-ไม่ต้องแยกชุด)

๓.๑ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ(ไม่เกิน 5 คน) ชื่อทีม ชื่ออาจารย์ผู้รับรอง เบอร์ติดต่อผู้จัดทำและอาจารย์ผู้รับรอง และชื่อสถาบันการศึกษาที่สังกัด โดยระบุประเภทที่ต้องการส่งให้ชัดเจน (ตามแบบฟอร์ม-กรุณาเขียนให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยเฉพาะรายชื่อผู้จัดทำ เบอร์และชื่อทีม)

๓.๒ บทคัดย่อสรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบในการนำเสนอผลงานดังกล่าว ความยาวไม่เกิน

๑ - ๒ หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้ (ตามแบบฟอร์ม)

(๑) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน

(๒) ความเด่น ลักษณะเฉพาะหรือความพิเศษของผลงาน

(๓) คุณค่าของผลงาน

๓.๓ บทสมบูรณ (Script) ของผลงาน

***ทั้งนี้ทางสมาคมฯ ขอรายละเอียดของผลงาน (ไฟล์เอกสารข้อ ๓.๑ + ข้อ ๓.๒ + ข้อ ๓.๓) ให้บันทึกลงแผ่น CD เป็นไฟล์ doc ส่งมาด้วย จำนวน ๑ แผ่น

๔. ส่งผลงานมายัง สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ๕๓๘/๑ ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙ และ ๐-๒๒๔๓-๘๔๘๙

หมดเขตรับผลงานวันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด ถือเอาวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ และต้องส่งเป็น EMS เท่านั้น

กรณีที่ส่งผลงานมาทางไปรษณีย์ ผู้ส่งกรุณาโทรมาตรวจสอบกับทางสมาคมฯ ว่าผลงานที่ส่งมาถึงสมาคมฯ เรียบร้อยแล้วหรือไม่ ภายใน ๔ วันทำการ

การตัดสินและประกาศผล

๑. คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากวงการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และนักวิชาการสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวน ๕-๘ คน

๒. ประกาศผลการตัดสินและมอบรางวัล ในวันเสาร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยจะแจ้งรายละเอียดให้ทราบอีกครั้งทางเว็บไซต์ www.thaibja.org หรือสอบถามโทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙

๓. ทางสมาคมฯ จะแจ้งผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ไปยังผู้ส่งผลงานโดยตรง และขึ้นผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ทางเว็บไซต์ www.thaibja.org และทางเฟสบุ๊ค www.facebook.com/thaibja และ Thai Broadcast Journalist

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๐
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการตัดสิน
รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๐

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๐ ประเภท "สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์" มีรายชื่อดังนี้

๑. นายพิภพ พานิชภักดิ์	รองผู้อำนวยการ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
๒. นายจักรพันธ์ กมฺุทโยธิน	ผู้เชี่ยวชาญประจำกองบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ TNN24
๓. นางสาวสนมพร ฉิมเฉลิม	ผู้ช่วยผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓
๔. ดร.ปรัชญา เปี่ยมการุณ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๕. นายสุรชา บุญเปี่ยม	ผู้ควบคุมการบริหารการผลิตรายการข่าว สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์
๖. นางสาวธนาช สุขวงศ์ศักดิ์	นักสื่อสารมวลชนอิสระ
๗. นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม	เลขาธิการ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๘. นายสุรียนต์ จอกลีพันธ์	กรรมการ บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๐ ประเภท "สารคดีเชิงข่าววิทยุ" มีรายชื่อดังนี้

๑. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อสารมวลชน
๒. นายเดชา รินทพล	ผู้จัดการ สถานีวิทยุครอบครัวข่าว FM ๑๐๖ Mhz
๓. นางสาวรัศมี มณีนิล	นักจัดรายการวิทยุด้านเด็กและครอบครัว สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่น FM 105 MHz
๔. นางสาวสุดารัตน์ พงษ์สิงห์โต	ครีเอทีฟและนักจัดรายการ FM ๙๖.๕ MHz..
๕. นายปกรณ์ พงศ์ดารา	รก.บรรณาธิการข่าว สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคมFM99.5MHz

ผลการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี ๒๕๖๐

ด้านวิทยุ

รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง พร้อมแคïneพบกับสังคมไทยไร้เงินสด
โดยทีม พิราบสาวดาวกระจาย จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑.รางวัลชมเชย อันดับ ๑ ได้แก่

เรื่อง ชูริกจรัณรับฝาก
โดยทีม ฟ้าแลบ ฟ้าแลบ แปร๊บบๆ จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

๒.รางวัลชมเชย อันดับ ๒ ได้แก่

เรื่อง เตือนภัย อันตรายแก๊งลักรถ
โดยทีม เรื่องผ่านเลนส์ จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๔,๐๐๐ บาท

ด้านโทรทัศน์

รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง เปิดการเรียนรู้สู่วิถีเยอ

โดยทีม กลุ่มเกลิ๊ะห์ จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.เรื่อง โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง

โดยทีม JR New BLOOD จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๓.เรื่อง พลิกฟื้นชุมชนคลองแดนด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิด

โดยทีม One capture จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง ลิเก 4.0

โดยทีม สายลม จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง คนบนเรือ

โดยทีม กล้องตัวเดียว จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. เรื่อง โนราห์ไกลน

โดยทีม เทเลฟิล์ม จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง ระบบนิเวศ

โดยทีม twoplusone จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง เต็มทรายชายหาดสมิหลา

โดยทีม The Winner จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น ได้แก่

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง แฉบ่อนเฟซบุ๊กไลฟ์ ซ่อนในกลุ่มปิดสมาชิกกว่าล้าน นักพนันรุ่นเยาว์เพียบ

โดยทีม ข่าวกำแพงแดง จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียงฝึกปฏิบัติ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๖๐

ปีการศึกษา ๒๕๖๐ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แบ่งประเภทรางวัลสายฟ้าน้อยด้านวิทยุกระจายเสียงประเภทเดียว คือ ‘สารคดีเชิงข่าว’ โดยมีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งหมด ๒๐ เรื่อง จาก ๖ สถาบัน เทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลงานที่ส่งเข้าประกวด ๑๘ เรื่อง จาก ๗ สถาบัน

แม้มีสารคดีเชิงข่าวฝึกปฏิบัติที่สมควรได้รับรางวัล แต่คณะกรรมการตัดสินเห็นสมควรให้มีเงื่อนไขต่อท้ายเป็นหมายเหตุ เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าผลงานนั้น ๆ ยังมีข้อบกพร่อง หรือข้ออันควรแก้ไข และหากมีการนำผลงานที่ได้รับรางวัลไปอ้างอิง หรือใช้เป็นกรณีศึกษา ก็จะได้้นำข้อสังเกตต่อท้ายรางวัลไปประกอบด้วย

ผลงานที่เข้ารอบ

	สารคดีเชิงข่าวเรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑	พร้อมแค้ไหนกับสังคมไทยไร้เงินสด	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒	ธุรกิจร้านรับฝาก	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๓	เตือนภัย อันตรายแก๊งลักรถ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผลงานที่ได้รับรางวัล

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจาย ‘ตีเด่น’ รางวัลสายฟ้าน้อย ได้แก่
‘พร้อมแค้ไหนกับสังคมไทยไร้เงินสด’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท
๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ รางวัลสายฟ้าน้อย ๒ รางวัล
  - ๒.๑ รางวัลชมเชย อันดับ ๑ ได้แก่
‘ธุรกิจร้านรับฝาก’ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท
  - ๒.๒ รางวัลชมเชย อันดับ ๒ ได้แก่
‘เตือนภัย อันตรายแก๊งลักรถ’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
 ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๔,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ดีเด่น’ ‘พร้อมแค้ไหนกับสังคมไทยไร้เงินสด’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เทคนิค	เปิดเสียงปาฐกถาของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในรายการศาสตร์พระราชา (16 วินาที)
เทคนิค	Fade in Jingle แล้ว Fade Under
ผู้ประกาศ	เสียงจากพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่กล่าวว่า ในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเดินหน้าเข้าสู่การเป็นสังคมไร้เงินสด หรือ Cashless Society โดยผ่านการพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ แทนการ ชำระเงินแบบเงินสด หรือที่เรียกว่า ระบบ E-Payment ที่ช่วยอำนวยความสะดวก สะดวกในการทำธุรกรรมมากขึ้น ซึ่งการลดการใช้เงินสดและเพิ่มการใช้ ระบบ E-Payment จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์วรัทยา ชินกรรม อาจารย์ประจำ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะก้าว เข้าสู่การเป็นสังคมไร้เงินสดว่า เมื่อประเทศไทยกลายเป็นสังคมไร้เงินสด จะ ทำให้เงินในระบบเศรษฐกิจเกิดการหมุนเวียนง่ายขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น
เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์ อาจารย์วรัทยา ชินกรรม อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “ข้อดีของสังคมไร้เงินสดคือ คนถือเงินน้อยลง แต่ว่า คนสามารถมีความสะดวกในการใช้จ่ายมากขึ้น สภาพคล่องสูงขึ้น เงิน หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเร็วขึ้น เพราะว่าเราไม่ต้องไปกดเงิน คือเงิน หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเร็วขึ้น ทำให้มีสภาพคล่องมากขึ้น การขยายตัว เศรษฐกิจดีขึ้น”
ผู้ประกาศ	ถึงแม้ว่าการชำระเงินแบบ E-Payment ในปัจจุบันจะเพิ่มสูงขึ้น แต่ปัญหาที่ สำคัญที่สุดของการที่จะก้าวเข้าไปสู่การเป็นสังคมที่ไร้เงินสด ก็คือการทำ ความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เนื่องจากประชาชนส่วน ใหญ่ยังคงคุ้นชินกับการชำระเงินแบบเดิมอยู่ อีกทั้งยังมีความกังวลว่าการทำ ธุรกรรมแบบใหม่นั้น ไม่ปลอดภัย และด้วยความสะดวกสบายนี้อาจทำให้ ประชาชนเกิดการใช้จ่ายเกินตัว และทำให้เกิดปัญหาหนี้สินตามมา เช่นเดียวกับคุณณภา บุญเลิศ ผู้ประกอบการร้านอาหารแห่งหนึ่งในจังหวัด เชียงใหม่ ที่มองว่า หากสังคมไทยกลายเป็นสังคมไร้เงินสด จะส่งผลกระทบต่อ เป็นอย่างมาก
เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์คุณณภา บุญเลิศ ผู้ประกอบการร้านอาหารแห่งหนึ่งใน จังหวัดเชียงใหม่ “ประเด็นหลักๆนี้คือ ความไม่สะดวกและความไม่ปลอดภัย ในการใช้ สมมติว่าป่าใช้ คือยังใช้ไม่ค่อยเป็น อาจเกิดข้อมูลผิดพลาดได้ อาจ ทำให้เราเสียหายได้กับการจ่ายเงินสด”
ผู้ประกาศ	ในขณะที่สังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ระบบ E-Payment มากขึ้น ด้าน คุณสุรรัตน์ ลีคนานิตย์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงาน ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงมาตรการการรักษาข้อมูลของ ประชาชน และระบบป้องกันหากเกิดเหตุขัดข้องเกี่ยวกับระบบอินเทอร์เน็ต และสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่า ประชาชนจะได้ใช้บริการระบบ E- Payment ได้อย่างต่อเนื่อง

เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์คุณสุรียรัตน์ ลัคณานิตย์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ “ทางธนาคารพาณิชย์ จะมีการทำระบบสำรอง เรื่องต่างๆ เหล่านี้ ระบบเทคโนโลยีก็ทันสมัย ที่ผ่านมาก็ปรากฏว่า ทุกแบงก์ก็ผ่านการทดสอบเป็นอย่างดี เพื่อให้มั่นใจว่า คนที่จะใช้บริการ จะได้ใช้บริการได้ต่อเนื่อง”
ผู้ประกาศ	อีกทั้ง คุณสุรียรัตน์ ลัคณานิตย์ ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า การที่สังคมไทยจะเปลี่ยนไปเป็นสังคมไร้เงินสด ยังสามารถช่วยลดต้นทุนในการตีพิมพ์ธนบัตร และทำให้ค่าใช้จ่ายต่างๆ มีมูลค่าน้อยลง
เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์คุณสุรียรัตน์ ลัคณานิตย์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ “เงินมีต้นทุน เพราะฉะนั้น แบงก์ใบหนึ่งที่เราใช้กันอยู่ หรือแม้กระทั่งเหรียญก็ตาม มีต้นทุน ถ้าเราใช้น้อยลง ต้นทุนตรงนี้ก็ลดลง เราก็พิมพ์น้อยลง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ก็ถูกลง”
ผู้ประกาศ	และนอกจากการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์หรือชำระเงินผ่านบัตรเครดิต จะทำให้ประชาชนสามารถซื้อสินค้าและบริการได้ง่ายขึ้นแล้วนั้น คุณอภิวิช พิงธรรมศักดิ์ นักศึกษาคณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะประชาชนที่ใช้บริการชำระเงินในรูปแบบนี้อยู่เป็นประจำ ยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการชำระเงินแบบไม่ใช้เงินสดในปัจจุบันว่า มีความสะดวกสบาย และปลอดภัยมากขึ้น ถ้าเทียบกับการพกเงินสดเป็นจำนวนมากในชีวิตประจำวัน
เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์คุณอภิวิช พิงธรรมศักดิ์ นักศึกษาคณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “โดยส่วนตัวแล้วคิดว่า การใช้สิ่งแทนเงินสดไปค่อนข้างดี เพราะว่าในเรื่องของความสะดวกสบายและความปลอดภัยค่อนข้างสูง เราไม่ต้องมาซีเรียส กังวลเรื่องเงินหายเงินหล่น เลยรู้สึกว่ามันเป็นสิ่งที่ดีที่ควรปรับใช้ เพราะต่างประเทศเริ่มเป็นแบบนี้ไปตั้งนานแล้ว”
ผู้ประกาศ	แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับการที่สังคมไทยจะเปลี่ยนไปเป็นสังคมไร้เงินสดอย่างเต็มรูปแบบนั้น คุณสุรียรัตน์ ลัคณานิตย์ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การจะเปลี่ยนเป็นระบบการชำระเงินไปเป็นสังคมไร้เงินสด คงต้องใช้เวลาในระยะหนึ่ง ซึ่งในทางเดียวกันก็จะพบเห็นการใช้จ่ายเงินสดลดลงไปเรื่อยๆ
เทคนิค	เสียงสัมภาษณ์คุณสุรียรัตน์ ลัคณานิตย์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ “ก็คงต้องใช้ระยะเวลาหนึ่ง แต่ทุกหน่วยงานพยายามที่จะช่วยกัน เพราะเราเห็นแล้วว่าประเทศไทยเราจะสู้กับประเทศอื่นๆ ได้ เราต้องไปในทิศทางนี้ แต่ถ้าเราเป็นสังคมไร้เงินสด เราใช้อิเลคทรอนิกส์กัน ประสิทธิภาพโดยรวมของประเทศเราน่าจะดีขึ้น แล้วก็คงค่อยๆ เห็นการใช้จ่ายเงินสดลดไปเรื่อยๆ”
ผู้ประกาศ	แม้ว่าปัจจุบัน จะมีบริการ E-Payment เกิดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม เราก็ต้องรู้จักก้าวทัน เทคโนโลยีดังกล่าวอย่างมีสติและสมเหตุสมผล หมั่นคำนึงถึงความปลอดภัย เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าวให้มากที่สุด
เทคนิค	FADE IN Jingle รายการ (5 วินาที) แล้ว FADE OUT

จัดทำ: ทีม ‘พิราบดาวกระจาย’ - (๑) นางสาวกานติมา ประมะวงศ์อิน (๒) นายปณิสรา มงคลชัย
ทรัพย์ (๓) นายรัฐพล พุทธิรุณ (๔) นายวรเชษฐ ทองประเสริฐ
ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร. จิรเวทย์ รักชาติ

๑. จุดเด่น

- ๑) เลือกประเด็นได้ดี ร่วมสมัย และน่าสนใจ
- ๒) เรื่องที่นำเสนอสะท้อนการค้นคว้าหาข้อมูลที่เพียงพอ
- ๓) ลำดับเรื่องในการนำเสนอได้ดี และกระชับ
- ๔) ผู้ประกาศมีน้ำเสียงชัดเจน ช่วยดึงดูดผู้ฟังให้ติดตามเรื่องจนจบ
- ๕) เห็นความพยายามในการติดต่อแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง
- ๖) แม้แหล่งข่าวที่กล่าวว่ามีผู้ประกอบการไม่มีความมั่นใจ แต่ก็มีอีกแหล่งข่าวที่มาสสร้างความสมดุล ช่วย
เพิ่มน้ำหนักของข้อมูล

๒. จุดที่ควรมีการแก้ไข

- ๑) ตอนท้าย นอกจากไม่สรุปประเด็นว่าเป็นไปในทางใดแล้ว ยังกึ่งสอนผู้ฟัง ควรหาข้อยุติในประเด็นที่
นำเสนอว่าเป็นอย่างไร
- ๒) ควรเพิ่มแหล่งข่าวนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในประเด็นที่
นำเสนอมากขึ้น

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ อันดับ ๑ ‘ธุรกิจร้านรับฝาก’ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เทคนิค	เสียงร่วังไปมา บรรยากาศท้องถนน
เสียงสัมภาษณ์ : นิสิตผู้ใช้บริการ	เหตุผลที่ผมเอาของไปจำเฮอร์อรับ ก็เพื่อจะเอามาหมุนเงินคือการเล่นการพนันแทงบอล คือการเล่นการพนันมันต้องมีทุนไร้อะไรของไปจำ หลัก ๆ เป็นโน้ตบุ๊ก รองลงมาโทรศัพท์ ก็ตำร แล้วก็กล้อง
บทบรรยาย	นิสิตคนหนึ่งกล่าวถึงเหตุผลในการเข้าไปใช้บริการร้านรับฝากที่ตั้งขึ้นในเขตพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนกว่า 20 ร้าน เป็นทางเลือกให้กับนิสิตที่ประสบปัญหาด้านการเงิน โดยจะนำทรัพย์สินมีค่า เช่น รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก กล้องถ่ายรูป มากู้ยืมเงินจากร้าน ซึ่งร้านรับฝากเหล่านี้ส่วนใหญ่จดทะเบียนการค้าเป็นร้านรับซื้อของเก่า หรือร้านรับซื้อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์
เสียงสัมภาษณ์ : เจ้าของร้านรับฝาก	ลูกค้าส่วนใหญ่ที่มาก็จะเป็นพวกนิสิตนี่แหละไม่ค่อยมีวัยทำงานมา ก็คือเขาจะมาฝากขายพีก็ก็เป็นพวกที่เดือดร้อนทางการเงิน หาทางออกไม่ได้ พีก็จะรับแค่บางอย่างที่คิดว่าขายต่อได้ รับแต่พวกคอมโน้ตบุ๊ก กล้อง มือถือ อัตราดอกเบี้ยของพีก็คิด 15 วัน 5 เปอร์เซ็นต์ ก็เฉลี่ยเดือนหนึ่ง 10 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นอยู่กับว่าเขามาฝากอะไร พีจัดเป็นร้านรับซื้อของเก่ากับร้านรับซื้อของอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไปนี่แหละ
บทบรรยาย	กรณีดังกล่าว นายเศรษฐา เณรสวรรณ หัวหน้ากลุ่มงานบริการงานปกครอง ที่ว่าการอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ข้อมูลว่า ธุรกิจร้านรับฝากนั้นเข้าข่ายการรับจำนำ หากไม่มีใบขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำถือว่าผิดกฎหมาย

เสียงสัมภาษณ์ : เศรษฐา เณรสวรรณ หัวหน้ากลุ่มงาน บริการงานปกครอง	ค่าของเก๋าก็คือขายของเก๋าของที่ใช้แล้วหรือมีลักษณะราคาเหมือนของใช้แล้ว นั่นคือของเก๋า ผมยกตัวอย่างเช่น จำนำไนต์บู้ค ซื้อมาแล้วขายไปนั่น เข้า พ.ร.บ. ค่าของเก๋า ไม่มีปัญหา แต่ถ้าเมื่อไหร่ไปคิดอัตราดอกเบี้ย แล้วเวลามาไถ่ คิดอัตราดอกเบี้ยนั่นคือผิดกฎหมาย เพราะไม่ได้ขออนุญาตเปิดเป็นโรงรับจำนำ
บทบรรยาย	การจดทะเบียนร้านรับจำนำตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำนั้น ผู้ประกอบการต้องเสียค่าธรรมเนียมฉบับละ 10,000 บาท ซึ่งต่างจากการจดทะเบียนค่าของเก๋าในประเภทสินค้าทั่วไปที่เสียค่าธรรมเนียมเพียง 5,000 บาท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชาย สุนทรธนาภิรมย์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวถึงบทลงโทษผู้ที่ไม่ขึ้นทะเบียนโรงรับจำนำและคิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดว่า
เสียงสัมภาษณ์ : ผศ.ศักดิ์ชาย สุนทรธ นาภิรมย์	การรับจำนำนั้นต้องขออนุญาตการตั้งโรงรับจำนำและเมื่อเขาไม่ได้รับอนุญาตเขาก็ไม่มีสิทธิ์รับจำนำ และมันก็มีโทษด้วยปรับตั้งแต่ 2000 ตั้งแต่ 20,000 จำคุกไม่เกินสองปี กรณีที่ตั้งโรงรับจำนำโดยไม่ได้รับอนุญาต อีกอย่างหนึ่งคือเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราซึ่งเค้ารู้อยู่แล้วว่าผิดกฎหมาย ห้ามโรงรับจำนำเรียกดอกเบี้ยเกิน ร้อยละสองต่อเดือนตามมาตรา 17 มีโทษปรับตั้งแต่ 1000 บาทจนถึง 20,000 บาทเหมือนกันหรือจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ
บทบรรยาย	ขณะที่หน่วยงานท้องถิ่นผู้รับผิดชอบเตรียมดำเนินการตรวจสอบดูแลเพื่อขึ้นทะเบียนการประกอบกิจการในลักษณะนี้ ภายหลังพบว่า เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และมีการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง
เสียงสัมภาษณ์ : นายเศรษฐา เณร สวรรณ หัวหน้ากลุ่มงาน บริการงานปกครอง	อำเภอที่กำลังจะดำเนินการลงไปเพียงแต่ใบอนุญาตมันต่อปีต่อปี จนถึง 31 ธันวาคมให้โอกาสถึง 31 ธันวาคมถ้าเลยแล้วไปตรวจคุณไม่มีใบอนุญาตค่าของเก๋าไม่มีใบอนุญาตโรงรับจำนำคุณผิดกฎหมาย ซึ่งทางอำเภอมีมาตรการ รอสัญญาแล้วก็จะออกตรวจแล้วล่ะว่าคุณขออนุญาตถูกต้องมั๊ย จำนำแฝงรีเปลา เพราะคุณมาขออนุญาตค่าของเก๋าก็คือค่า ของเก๋าซื้อมาขายไป ถ้าจำนำคุณก็เป็นจำนำให้ถูกต้องที่โรงรับจำนำ
บทบรรยาย	การเกิดขึ้นของร้านรับฝากใกล้สถานศึกษาเช่นนี้ สะท้อนถึงการประกอบธุรกิจที่อาศัยโอกาสการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการตรวจสอบดูแลไม่ทั่วถึงของเจ้าหน้าที่ นำไปสู่ทางเลือกที่ผิดกฎหมายได้

จัดทำ: ทีม 'ฟ้าแลบ ฟ้าแลบ แปรียบ ๆ' (๑) นางสาวศิริภัสสร คำสุข (๒) นายสาธิต ภัคศิสกุลชัยเจริญ (๓) นางสาวพรนภา เลขล (๔) นายสุรเชษฐ์ จันทร์หาไทย (๕) นายชาคริน บุญเกลี้ยง
ที่ปรึกษา: อาจารย์อังคณา พรหมรักษา

๑. จุดเด่น

- ๑) เป็นเรื่องใกล้ตัว ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ แต่ยังไม่มีการแก้ไขปัญหาที่อยู่ในสังคมมานานแล้ว และไม่ค่อยมีการนำเสนอ
- ๒) ผู้ประกาศมีน้ำเสียงที่น่าฟัง ชัดเจน ทำให้น่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้ฟังได้
- ๓) ประเด็นที่น่าสนใจสะท้อนการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันท่วงที แม้รู้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วก็ตาม
- ๔) เข้าใจตั้งเรื่อง ทำให้น่าสนใจ

- ๕) แหล่งข่าวที่เป็นนักวิชาการพูดถึงประเด็นทางกฎหมายชัดเจน
 ๖) รูปแบบการนำเสนอทำให้น่าติดตาม การผลิตดี

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- ๑) เน้นเรื่องผิดกฎหมาย โดยมุ่งไปที่ร้านว่าไม่ได้ขออนุญาต แต่ไม่ได้ชี้ถึงปัญหาการใช้เงินของเด็ก ซึ่งเป็นต้นเหตุของเรื่อง
 ๒) ควรหาคำตอบจากแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องถึงทางออกของเด็กเมื่อขาดเงินที่ต้องใช้ จะช่วยให้เรื่องมีคุณค่าและน่าสนใจมากขึ้น

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ อันดับ ๒ ‘เตือนภัย อันตรายแก๊งลักรถ’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

F/I Sound แล้ว F/O	Vo: Sound ตื่นเต้น เตือนภัย (๕ วินาที)
F/I เสียงบรรยายแล้ว F/O	Vo: คงปฏิเสธไม่ได้ว่าบนท้องถนนทุกวันนี้ รถจักรยานยนต์ได้เข้ามามีบทบาท และเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเราทุกคน เพราะรถจักรยานยนต์เป็นเทคโนโลยีที่มอบความสะดวกสบายให้กับมนุษย์ และยังมีระยะเวลาในการเดินทาง แต่ในบางครั้งหลายคนละเลยและมองข้ามการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินจุดนี้เองที่เป็นตัวการหลักที่จะทำให้คุณต้องตกอยู่ในหายนะจากการเสียทรัพย์สินและเป็นฝันร้ายที่ยากจะลืมคุณสุภาวดี สังกษ์สวัสดิ์ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากแก๊งโจรกรรมรถจักรยานยนต์กล่าวว่า (๓๕ วินาที)
F/I Interview แล้ว F/O	Interview: สุภาวดี สังกษ์สวัสดิ์ (ผู้เสียหาย) ประเด็น: ความรู้สึกของผู้ถูกโจรกรรมรถจักรยานยนต์ (๓๐ วินาที)
F/I เสียงบรรยายแล้ว F/O	Vo: ด้วยพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก๊งคนร้ายจึงล้ำหน้าไปมากกว่าเทคโนโลยีอีกก้าวหนึ่ง ทุกคนจึงต้องประเมินสถานการณ์เพื่อป้องกันตัวเองจากการถูกขโมยรถจากเหล่ามิจฉาชีพโดย ร.ต.อ.อรุณ บุญเจริญ รอง สวป.สภ.เมืองสงขลาได้กล่าวถึงสถานการณ์ขโมยรถว่า (๓๕ วินาที)
F/I Interview แล้ว F/O	Interview: ร.ต.อ. อรุณ บุญเจริญรอง สวป.สภ. เมืองสงขลา (ประเด็นที่สัมภาษณ์) (๑) สถิติรถที่หาย (ยี่ห้อรถที่หายบ่อย) เพราะอะไร (๒) วิธีการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ของคนร้ายในปัจจุบัน (๓) บทลงโทษทางกฎหมายเกี่ยวกับการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ (๑ นาที)
F/I เสียงบรรยาย แล้ว F/O	Vo: ขณะที่การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ ส่วนใหญ่คนร้ายจะขับหนีทันทีทุกครั้งจึงควรล็อกรถและตรวจเช็คให้ดีก่อนเสมอ คุณชกริยา แกสมาน หนึ่งในผู้ตกเป็นเหยื่ออีกราย กล่าวถึงแก๊งโจรกรรมรถจักรยานยนต์ว่า (๒๓ วินาที)
F/I Interview แล้ว F/O	Interview: ชกริยา แกสมาน (ผู้เสียหาย) ประเด็น: การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ (๑ นาที)
F/I เสียงบรรยาย แล้ว F/O	Vo: ดูเหมือนนับวัน เทคโนโลยีป้องกันการขโมยรถทันสมัยมากขึ้น แต่ก็ยังไม่พ้นเงื้อมมือเหล่ามิจฉาชีพ คนร้ายที่จับได้หลายครั้งเป็นเพียงลูกน้องปลายแถว คงไม่ต้องให้ประชาชนตั้งคำถามว่า...ถึงเวลาหรือยังที่ต้องกวาดล้างผู้บงการใหญ่? (๒๕ วินาที)
F/I Soundแล้ว F/O	Vo: Sound ตื่นเต้น เตือนภัย (๕ วินาที)

จัดทำ: ทีม 'เรื่องผ่านเลนส์' (๑) นางสาวสุพรรณษา เตวาท (๒) นางสาวดวงพร เกลี้ยงกลม (๓) นางสาววิภาดา หวานหู

ที่ปรึกษา: อาจารย์วันภรณ์ จักรมานนท์

๑. จุดเด่น

- ๑) ประเด็นดี มีข้อคิด
- ๒) เสียงประกอบเข้ากับเรื่อง ทำให้ดูน่ากลัว แต่เป็นการเตือนภัย
- ๓) สามารถดึงความสนใจของผู้ฟังเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ มีบรรยายภาคที่ทำให้น่าติดตาม

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- ๑) ปลอ่ยเสียงสัมภาษณ์ยาวเกินไป จนรู้สึกไม่กระชับ ทำให้ไม่เน้นย้ำข้อมูลสำคัญที่ต้องการนำเสนอ
- ๒) บทสรุปตอนท้ายไม่สอดคล้องกัน เป็นคนละประเด็นกับเนื้อเรื่องที่นำเสนอ ทั้งที่นำเสนอประเด็นเดียวกันมาทั้งเรื่อง ทำให้ผู้ฟังงง
- ๓) ข้อมูลที่ใช้ในการนำเสนอยังไม่พอและยังไม่ชัดเจน ควรค้นคว้าหาข้อมูลในประเด็นนี้เพิ่มเติม เช่น ทำไมรถจักรยานยนต์ถึงหาย และข้อมูลด้านวิธีการป้องกัน ตลอดจนแนวปฏิบัติให้ผู้ฟังได้ทราบว่าต้องแก้ไขอย่างไร เพื่อไม่ให้รถจักรยานยนต์สูญหาย
  - ๔) การเรียงลำดับเรื่องนำเสนอไม่ดี
  - ๕) แม้มีความพยายามในการใช้เสียงของผู้ประกาศให้ดูตื่นเต้น แต่น้ำเสียงก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อผู้ฟังในการติดตามฟังให้จบ

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง

๑. ภาพรวมปี ๒๕๕๙

- ๑) มีประเด็นที่เป็นเรื่องใหม่ บางเรื่องเป็นประเด็นเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และบางประเด็นเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคม
- ๒) ส่วนใหญ่ยังนำเสนอในรูปแบบของสารคดี ยังไม่มีมิติความเป็นข่าว และไม่นำข่าวเข้ามาเชื่อมโยงในการนำเสนอเรื่อง
- ๓) เสียงบรรยาย ยังมีบางเรื่องที่ใช้วรรคตอนไม่ถูกต้อง การใช้จังหวะการพูดไม่ราบรื่น ทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังได้
  - ๔) บทสรุป ยังคงเป็นการเสนอแนะหรือสั่งสอน ทางออกของเรื่องควรมาจากแหล่งข่าว
  - ๕) กระบวนการในการผลิตมีคุณภาพขึ้น
  - ๖) มีการใช้ภาษาวิทยุที่ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพ
  - ๗) การนำพระราชดำรัสมาไว้ในเรื่อง ฟังระมัดระวังเป็นพิเศษถึงความเหมาะสมตามกาลเทศะ ที่ไม่ใช่การอาศัยหรือดึงสถาบันเข้ามาเป็นเครื่องมือในการดำเนินใคร
  - ๘) ยังมีหลายประเด็นในเรื่องเดียวกัน อันเป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ซึ่งไม่สามารถทวนการฟังใหม่ บางผลงานเกิดจากการมีข้อมูลที่มากเกินไป ทำให้ไม่สามารถมุ่ง (focus) ไปหาคำตอบหรือข้อยุติในประเด็นหลักได้
  - ๙) การคัดเลือกแหล่งข่าวในการนำเสนอมีความสำคัญ ในกรณีที่ต้องการความเห็นจากแหล่งข่าวที่เป็นผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อทางออกหรือข้อยุติ นอกจากความรอบด้านของเรื่องแล้ว ควรพิจารณาเลือกแหล่งข่าวที่สามารถตอบโจทย์ของเรื่องได้ด้วย

๒. ภาพรวมปี ๒๕๖๐

๑) มีความหลากหลาย มีเรื่องใหม่ ๆ ที่ไม่เคยปรากฏหรือได้ยินในสื่อกระแสหลัก หยิบประเด็นมานำเสนออย่างน่าสนใจ

๒) ผลงานมีพัฒนาการเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

๓) บางผลงาน ผู้ประกาศนำเสนอได้ไม่ดี ทั้งการใช้น้ำเสียง การออกเสียงที่ถูกต้อง โดยเฉพาะคำควบกล้ำ การพูดกระชับ ชัดเจน และทำให้น่าสนใจ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพของผลงาน

๔) การเลือกเสียงประกอบเข้ามาในผลงาน ควรตอบให้ได้ว่าทำไม ควรเลือกให้เหมาะสม เพราะอาจทำให้ลดคุณภาพผลงานที่นำเสนอกลงได้

๕) ประเด็นที่เลือกของบางเรื่องเหมือนถูกสั่งจากอาจารย์

๖) ยังมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบสารคดีบ้าง อาจเป็นเพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจในเรื่องการผลิตสารคดีเชิงข่าวที่ชัดเจน

๗) อยากเห็นความสามารถที่เกิดจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษาเองในแง่ของความคิดสร้างสรรค์ มากกว่าความสมบูรณ์แบบเพื่อทำให้ชิ้นงานออกมาดูโดดเด่น

๘) บางผลงานทำให้คณะกรรมการตัดสินมีความรู้สึกที่อาจารย์ที่ปรึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างมาก จึงไม่อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้ามามีบทบาทในผลงานของนักศึกษามากจนเกินไป แนะนำได้ แต่ไม่ควรลงมือเอง

๙) อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำถึงความสำคัญในการใช้ภาษาและการสะกดคำในบทวิทยุ

๑๐) ผลงานส่วนใหญ่ นักศึกษายังไม่สามารถแยกแยะเรื่องการสัมภาษณ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับแหล่งข่าวทั่วไป

๑๑) บางผลงานมีการนำข้อความจากต้นฉบับมาทั้งหมด โดยที่ไม่มีการปรับข้อความในการนำเสนอ จึงอยากให้นักศึกษาระมัดระวังในเรื่องนี้

๑๒) ปีนี้มีข่าวจำนวนหนึ่งซึ่งอยู่ในข่ายได้รับรางวัล แต่ไม่ได้รับการพิจารณา เนื่องจากผิดหลักเกณฑ์การพิจารณา กล่าวโดยสรุปในแต่ละประเด็น ดังนี้

ก. เรื่องที่เกินเวลา ๕ นาที: เกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวดกำหนดให้มีความยาวระหว่าง ๓ - ๕ นาที (ห้ามเกิน ๕ นาที) ที่กำหนดเช่นนี้เพราะการผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์ที่เกินกว่าเวลาที่กำหนด จะส่งผลกระทบต่อรายการอื่น ๆ จึงถือเป็นเรื่องวิกฤต ขณะที่การผลิตไม่ถึงกำหนดเวลายังเปิดเพลงหรือสปอตอื่นใดคั่นรายการได้

ข. เรื่องที่ไม่ใช่สารคดีเชิงข่าว: เกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด กำหนดประเภทรางวัลด้านวิทยุเป็น 'สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง' แต่มีผลงานที่ส่งเข้าประกวดอย่างน้อย ๒ เรื่อง เป็น 'สารคดี' ไม่ใช่ 'สารคดีเชิงข่าว'

ค. เรื่องที่ผู้มีส่วนในการผลิตไม่ได้อยู่ในทีม: "ผลงานที่ส่งเข้าประกวด ต้องผลิตโดยนักศึกษาในทีมเท่านั้น หากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ตรวจสอบพบว่าผลงานหรือบางส่วนของผลงานมิได้ผลิตโดยนักศึกษาในทีมโดยตรง คณะกรรมการจะตัดสิทธิและไม่พิจารณาผลงานชิ้นนั้น เนื่องจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ต้องการให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบ" หลักเกณฑ์การตัดสินข้อ ๔ วรรคสอง - มีผลงานอย่างน้อย ๓ เรื่อง ที่ไม่ได้เป็นตามหลักเกณฑ์นี้

หมายเหตุ: อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญยิ่งในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องอันควรแก่การสนับสนุน อย่างไรก็ตาม การให้คำปรึกษา โดยเฉพาะงานผลิตเพื่อการประกวด ควรมีระยะห่างระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา ที่ไม่น่าจะใช่การเข้าไปลงมือผลิตด้วยตนเอง ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

# # #

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการตัดสิน สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๖๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้แบ่งสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น และประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น โดยมีนักศึกษาส่งผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ เข้าประกวดรวมทั้งสิ้น ๓๙ เรื่อง จาก ๑๓ สถาบัน ซึ่งถือว่ามีจำนวนน้อยกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กล่าวคือปีที่ผ่านมา มีผลงานส่งเข้าประกวดจำนวน ๖๘ เรื่อง จาก ๑๖ สถาบัน โดยในปีนี้มีผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ผ่านเข้ารอบสุดท้าย จำนวน ๑๕ เรื่อง และทั้ง ๑๕ เรื่อง มีความโดดเด่นเฉพาะด้านในประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันหลากหลายและน่าสนใจ แต่ก็ยังมีส่วนที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์ต่อไป

สำหรับการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการตัดสิน ได้มีการประชุมหารือร่วมกันและมีมติเป็นเอกฉันท์ ในการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ไทย รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๓ โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการพิจารณาตามกรอบหลัก คือ คุณภาพ คุณค่า ศาสตร์และศิลป์ในการนำเสนอ และ จริยธรรม

ดังนั้นคณะกรรมการตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พิจารณาตัดสินรางวัลโดยมอบรางวัลตามประเภท ๔ ประเภท และมอบประกาศเกียรติบัตรให้กับทุกผลงานที่ผ่านเข้ารอบสุดท้าย ๑๕ เรื่อง โดยมีข้อสังเกตแนบท้าย เพื่อเป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงผลงานต่อไป

สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ที่เข้ารอบ ๑๕ เรื่อง ดังนี้

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. วิถีผ้าพัฒนายั่งยืน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒. เปิดการเรียนรู้วิถีเย็บ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๓. โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๔. พลิกฟื้นชุมชนคลองแดนด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิด	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. ความเชื่อที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
๒. ลีเก 4.0	มหาวิทยาลัยรังสิต
๓. คนบนเรือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๔. โนราห์ไกลน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น

เรื่อง		มหาวิทยาลัย
๑.	ระบบนิเวศ	มหาวิทยาลัยรังสิต
๒.	เติมทรายชายหาดสมิหลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๓.	มหัศจรรย์ล้อย่าง นวัตกรรมใหม่ตามแนวพระราชดำริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

เรื่อง		มหาวิทยาลัย
๑.	ฟุตบอลแห่งโอกาส	มหาวิทยาลัยรังสิต
๒.	แอมบ๋อนเพชชุกไल्प์ ซ่อนในกลุ่มปิดสมาชิกกว่าล้าน นักพนัน รุ่นเยาว์เพียบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๓.	ดิฉันเป็นมนุษย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔.	ถั่วยกระดาศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง เปิดการเรียนรู้วิถีโย

โดยทีม กลุ่มเกลิษฐ์ จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง

โดยทีม JR New BLOOD จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. เรื่อง พลิกฟื้นชุมชนคลองแดนด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิด

โดยทีม One capture จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรตินิยม และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง ลิเก 4.0

โดยทีม สายลม จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง คนบนเรือ

โดยทีม กล้องตัวเดียว จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. เรื่อง โนราห์โกลอน

โดยทีม เทเลฟิล์ม จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง ระบบนิเวศ

โดยทีม twoplusone จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง เต็มทรายชายหาดสมิหลา

โดยทีม The Winner จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น

ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชย

๑. เรื่อง แฉบ่อนเพชรบุกไลฟ์ ซ่อนในกลุ่มปิดสมาชิกกว่าล้าน นักพนันรุ่นเยาว์เพียบ

โดยทีม ข่าวกำแพงแดง จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทวิถีชุมชน ‘เปิดการเรียนรู้วิถีเยอ’ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้จัดทำ : ทีม กลุ่มเกลิ๊ะห์

๑. นายกิตติกร กิจไพบูลย์ชัย

๒. นายนันท์นภัส เกาอ้วน

๓. นางสาวศิริพร อุปศักดิ์

ที่ปรึกษา : อาจารย์อังคณา พรหมรักษา

สถาบัน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพ	เสียง
รูปปั้นคนเป่าสะโน	เสียงสะโนบรรเลง
ชาวบ้านรดน้ำผัก, ชาวเยอที่เดินจ่ายตลาด, ชาวบ้านลงเรือหาปลาในแม่น้ำมูล, เด็กนั่งเรียนรู้วิถีชีวิตเยอจากชาวบ้าน	ผู้ประกาศ : วิถีชาวเยอในพื้นที่อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีแม่น้ำมูลหล่อเลี้ยงชีวิตคนในชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้บอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของบรรพบุรุษ ที่ยังคงบอกเล่าสู่ลูกหลานในปัจจุบัน
สัมภาษณ์ เด็กหญิงภัทรธิดา กตะศิลา	เขาอพยพมาจากประเทศลาวคะ ก็จะมีพระยากตะศิลาแล้วก็พระยาไกรคะ ได้ล่องเรือณะคะมาตามลำน้ำคะ แล้วพอมายังแม่น้ำสองสีณะคะ ก็คือแม่น้ำมูลกับแม่น้ำโขงคะ แล้วพระยากตะศิลาณะคะก็ได้พายเรือทวนแม่น้ำมูลขึ้นมากคะ แล้วไปตั้งถิ่นฐานที่บึงคงโคก แล้วที่นั้นก็เกิดโรคระบาดณะคะ ก็เลยกระจายกันไปอยู่ต่างจังหวัดบ้าง ต่างหมู่บ้านบ้างคะ
กิจกรรมที่เด็กกำลังเรียนรู้วิถีชุมชนกับปราชญ์, ชาวบ้านใส่ปุ๋ยผัก, ชาวบ้านนั่งเรือหาปลาในแม่น้ำมูลเพื่อใช้เป็นอาหารหรือนำไปขาย	ผู้ประกาศ : ชาวชนในชุมชนบอกเล่าเรื่องราว ประวัติศาสตร์ รากเหง้าของตน ตามที่ได้เรียนรู้ ถ่ายทอดมาจากผู้เฒ่าผู้แก่ ครูภูมิปัญญา รวมทั้งเรื่องวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย เช่น การปลูกผัก การหาปลาในลำน้ำมูล เป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์เยอที่ยังคงสืบทอดอยู่ในปัจจุบัน
สัมภาษณ์ เด็กหญิงชนิดาภา เพียงตา	ชาวเยอเป็นคนเรียบง่ายคะ คือถ้าอยู่ในช่วงหน้าหนาวเขาก็จะไปทำนาทำกันคะ กลับมาก็จะไปปลูกผัก แล้วก็ไปขายผักคะ แต่ชาวเยอจะไม่ค่อยออกงานสังคมคะ ชอบแต่งตัวเรียบง่าย ใส่ผ้าถุง ใส่ผ้าไหมที่เขาเองคะ
เด็กนักเรียนปั่นจักรยานเรียงกันเป็นแถวเพื่อลงพื้นที่ทำกิจกรรมกับชุมชน, ภาพศูนย์การเรียนรู้สะโนใจเยอ, การช่วยกันตากข้าว, การทำแปลงผัก	ผู้ประกาศ : ความรู้เกี่ยวกับชาติพันธุ์เยอที่เยาวชนเข้าใจและสามารถถ่ายทอดได้นั้น เกิดจากการบูรณาการอัตลักษณ์วิถีชุมชนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียนเมืองคง คงคาวิทยา ที่นำวิถีชีวิตของบรรพบุรุษชาติพันธุ์เยอมาจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม Friday is fly day ที่โรงเรียนจัดขึ้น
สัมภาษณ์ ผอ. เสถียร พันธงาม	เราจะจัดในวันศุกร์ บางศุกร์เราก็จะลงไปทำสวนผัก แต่ละศุกร์ก็เปลี่ยนกันไปเรื่อย คือได้เกี่ยวพันประเพณีแข่งเรืออย่างนี้ เราก็ได้ลงไปดู ไปตอนเขาซ้อม เขาทำอะไร วงสะโนใจเยอก็จะไปเล่นดนตรีให้ประชาชนได้มาเที่ยวงานชมทุกปีตลอดมา เพราะฉะนั้นความซึมซับวิถีชีวิตวัฒนธรรมของเยอ เด็กที่นั่นเขามีส่วนร่วมตลอด
กิจกรรมที่เด็กนั่งฟังปราชญ์ชาวบ้านอธิบายสอนวิถีชีวิตเยอ	ผู้ประกาศ : กิจกรรม Friday is fly day ไม่ได้เพียงแค่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตของบรรพบุรุษเยอเท่านั้น แต่ยังทำให้คนในชุมชนได้ร่วมถ่ายทอด เรียนรู้และสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมเยออีกด้วย
สัมภาษณ์ปราชญ์บ้าน นายสงฆ์ กตะศิลา นายวัชรินทร์ วงษ์เพ็ญ	ได้ประโยชน์คืออยู่ครับ เพราะว่าเขาได้ช่วยเหลือผู้เฒ่าผู้แก่ การตากข้าวอย่างนี้เขาก็จะรู้ว่าต้องตากยังไงบ้าง พอแห้งก็เอาไปทำอย่างอื่นเอาไว้กิน

	<p>ไว้ขายบ้าง</p> <p>ส่งผลดีเพราะว่าเด็กนักเรียนน้อยๆ จะได้ซึมซับในชาติพันธุ์ของตัวเองว่า ความเป็นมาอย่างไร ปู่ย่าตายายทำอาชีพอะไรจะได้ศึกษาไว้สืบทอดไปเรื่อยๆ เป็นรุ่นต่อรุ่นไปเรื่อยๆ ครับ</p>
สัมภาษณ์ ผอ. เสถียร พันธังาม	<p>ถ้าประเมินกันก็คือว่าตั้งแต่เราทำเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นรูปธรรม เด็กจะรักในพวกพ้อง รักในชุมชน ชาติพันธุ์ พูดถึงเยอเขาไม่รู้สึกลายแล้วตอนนี้ เขากลับภาคภูมิใจนี่คือสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน</p>
ภาพชาวบ้านขายผักอยู่ตลาด, ภาพนั่งเรือ, เด็กป่าสะไน, ภาพสื่อการเรียนการสอนที่อธิบายวิธีการทำสะไน, ภาพเด็กนั่งฟังปราชญ์ชาวบ้านสอนภูมิปัญญาเยอ	<p>ผู้ประกาศ : การดำรงอยู่ของเอกลักษณ์ อัตลักษณ์วิถีชุมชนเยอในพื้นที่อำเภอราชไศล มีกระบวนการสืบสานเป็นรูปธรรมที่โรงเรียนเข้าใจและนำไปออกแบบการเรียนการสอน สร้างกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนร่วมกับชุมชน ซึ่งจะ让孩子 เยอชนเข้าใจในแก่นของวิถีชาติพันธุ์ตนเอง ตระหนักในความสำคัญที่จะต้องสืบสานภูมิปัญญา วัฒนธรรมชุมชนของตนเองต่อไป</p>

๑.๑. จุดเด่น

- (๑) ภาพที่ใช้ในการนำเสนอสวย ดูมีชีวิต สามารถสื่อความหมายได้ดี
- (๒) ประเด็นที่เลือกในการนำเสนอเป็นประเด็นที่ดี เป็นประเด็นใหม่
- (๓) การนำเสนอดี สามารถเรียบเรียงการเล่าเรื่องได้ดี ทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องที่ต้องการนำเสนอ
- (๔) ชื่นชมความพยายามและความตั้งใจในการหาประเด็น และข้อมูลมานำเสนอ

๑.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) มีบางจุดในผลงานที่ใส่ชื่อแหล่งข่าวผิด ซึ่งการออกอากาศจริงต้องทำให้ถูกต้อง

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทวิถีชุมชน ‘โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผู้จัดทำ : ทีม JR New BLOOD

๑. นางสาวอัจฉราวดี ศรีสร้อย
๒. นายวิรัชญ์ บุญยสิทธิ์พิชัย
๓. นายภาณุพัฒน์ บุญรื่น

ที่ปรึกษา: อาจารย์ปณต สุสุวรรณ

สถาบัน: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ภาพ	เสียง
ภาพเปิด + ชื่อเรื่อง	AMB
โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง สภาพแวดล้อม ครูลีสอน เด็กนั่งเรียนกับครูลี	VO :เข้าสู่ปีที่ 2 แล้วของโรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง ต.บ้านถาวร อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.บุรีรัมย์ เป็นโรงเรียนที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเกิดจากความตั้งใจของ นายคิตา วารินบุรี หรือครูลี อายุ 40 ปี จากแนวคิดที่ต้องการให้เด็กในชุมชนบ้านเกิดได้เรียนรู้วิถีธรรมชาติและใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย พร้อมทั้งจะพึ่งพาตนเองพึ่งพาตัวเอง

สัมภาษณ์ / CG คีตา วารินบุรี / ผู้ก่อตั้งโรงเรียนเล็ก ในทุ่งกว้าง	MVI_9848 03.25-03.51 การศึกษากับชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษาด้วย ทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนในสังคม ชุมชนควร จะมีอิสระ ในการเลือกวิชาในการให้ลูกหลานได้เล่าเรียน ไม่ใช่ ยึดเหยียด แต่ในระบบคือการยึดเหยียดวิชา โดยที่คุณไม่รู้เลยว่า มันเหมาะหรือเปล่า
เด็กทำกิจกรรม (รอยยิ้ม)	AMB
Voxpop 3 คน นักเรียน ด.ช.ธนโชติ เฉลิมศิลป์ ด.ญ.ปานชนก เทพประสิทธิ์ น.ส.ณัฐธา ชัยโชติกิจ	-ไม่เหมือน เพราะ โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้างจะสอนแบบวิถี โบราณ และสอนทำอะไรมากมาย แต่โรงเรียนในเมือง ครูก็ เด็กเรียนวันนี้พอ.สั่งทำมาแม่บั้ง ความรู้สึกตอนนั้นผมก็ อยากโตดเรียนและครับ -ต่างค่ะ เพราะว่าการเรียนในระบบเป็นห้องแคบ แต่การ เรียนที่นี้เป็นโลกกว้างใหญ่ ทำไรชอบเขต ไม่ได้เรียนตาม ตารางวิชา -หนูว่าไม่เหมือนกัน เพราะว่าที่นี้หนูได้เป็นตัวของตัวเอง หนูได้ทำในสิ่งที่หนูอยากทำ
เด็กนั่งเรียน INS ครูในระบบ	VO : เด็ก ๆ ที่เข้ามาทำกิจกรรมมีความเห็นว่าการเรียนที่ โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้างมีความแตกต่างอย่างมากกับศึกษา ในระบบ ด้านนายสุพรรณ ชนะพันธ์ ครูชำนาญการพิเศษ สอนนักเรียนในระบบมากกว่า 10 ปี มองการเรียนที่โรงเรียน เล็กในทุ่งกว้างจะได้รับประสบการณ์มากกว่าเด็กที่เรียนอยู่ ในระบบปกติ
สัมภาษณ์ / CG สุพรรณ ชนะพันธ์ ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 26 (บ้าน หนองหิน)	MVI_0832 03.16-03.35 มั่นใจว่าเด็กโรงเรียนเล็กในทุ่งกว้างเขาจะมีโอกาสดีกว่า เขาจะ ไม่มีเวลาว่างไปทำกิจกรรมอื่น เขาก็จะทำกิจกรรมตรงนี้ พูด ง่ายๆเขาก็จะเรียนอยู่ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ดนตรี เรื่องสังคม เรื่อง คุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเด็กในระบบเขาจะไม่ได้เรียนตรงนี้
เข้าค่าย	VO :กิจกรรมประจำปีของชาวทุ่งกว้าง หรือแคมป์ไฟ ได้จัด ขึ้นทุกเดือนตุลาคม โดยจะนำเด็กกว่า 40 ชีวิต จากการรับ สมัครกว่า 300 คน โดยจะมีครูจิตอาสาหมื่นเวียนเข้ามาให้ เด็กๆทำกิจกรรม ซึ่งผู้ปกครองเห็นพัฒนาการของลูกตัวเอง ที่ต่างไปจากเดิม
สัมภาษณ์ / CG ชัยณัฐชา ผ่านพินิจ / ผู้ปกครองของ เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม	MVI_9752 02.39 - 03.35 ประหลาดใจมาก คือ คนเล็กเขาจะเป็นคนซื่อๆมาก เราก็จะ ติดตามหน้าเพจของโรงเรียนเล็กทุกวัน จากกิจกรรมของเด็กให้ ดูเขาพูดผ่านหน้ากล้อง เขาพูดได้ มันแปลกใจ โดยปกติเขาเป็น คนซื่อๆ เขาพูดได้อย่างไร ครูลื้มทำไฉน
ภาพแสดงละครตอนกลางคืน	AMB
พ่อแม่ช่วยกันทำกับข้าว	VO :ตั้งแต่มีโรงเรียนเล็กเกิดขึ้น ผู้ใหญ่บ้านมองว่าชุมชนได้

พ่อแม่ นั่งทำกิจกรรมกับเด็ก	เข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะด้านครอบครัวพ่อแม่และแม่ของเด็กๆ ได้มีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น และมีกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกับลูก ๆ
สัมภาษณ์ / CG บังคร สำเร็จกิจ / ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 ต.ถาวร อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.บุรีรัมย์	MVI_9775 03.09-03.51 / 0.40-01.19 ตกเย็นมาถ้าเป็นเมื่อก่อนไม่มีโรงเรียนเล็กเด็กก็จะไปเล่นเกม อยู่ตามร้านในหมู่บ้านมีร้านเกมอยู่ 2 ร้าน ช่วง 6 โมงทุ่มหนึ่ง เด็กก็ยังไม่กลับ พอมีโรงเรียนเล็กลูกหลานที่เคยมาเล่นร้านเกมก็ไม่ไป อยู่นานมาต้องแต่มีโรงเรียนเล็กร้านกินก็ขาดทุนและยุบตัวลงอยู่ที่หมู่บ้านของเรา/หลังจากมานี้ก็รู้สึกที่เด็กที่ไปเรียนอยู่ที่นั่นกับผู้ปกครอง เองง่าย ๆ อย่างผู้ปกครองแต่ก่อนที่เคยเล่นไฟโฮลเดย์นี้ก็ไม่ไปและไปดูแลลูก
ปิดเรื่อง	VO : การเชื่อมโยง แหล่งเรียนรู้ สุข ความผูกพัน รากเหง้าของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับเด็ก ครอบครัว และคนในชุมชน ให้อยู่ภายใต้สถานที่ที่ชื่อว่า โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง
รวมตัวร้องเพลง	AMB

๒.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นดี บอกถึงความห่วงหา การเป็นตัวแทนของเมล็ดพันธุ์ใหม่ในชุมชน ที่มีความหวังในอนาคต
- (๒) มีการใช้ภาพในการนำเสนอได้ดี และมีความสวยงาม
- (๓) ผลงานที่นำเสนอค่อนข้างมีความสมบูรณ์ กระบวนการผลิตดี
- (๔) การนำเสนอมีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจได้
- (๕) มีความพยายามและตั้งใจในการหาข้อมูล หาแหล่งข่าวมานำเสนอ

๒.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) ประเด็นนี้ไม่ใช่ประเด็นใหม่ ที่ผ่านมาสื่อมวลชนได้นำเสนอเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นในการที่จะนำเสนอประเด็นนี้อีก จำเป็นต้องมีมุมมอง/แง่มุม ที่แตกต่าง ลึกซึ้งให้มากกว่าสิ่งที่นำเสนอไปก่อนหน้านี้แล้ว
- (๒) เนื่องจากเรื่องนี้ไม่ใช่เป็นประเด็นใหม่ ดังนั้นผู้ผลิตจะต้องระมัดระวังในเรื่องมุมมองของการนำเสนอที่จะต้องไม่มีลักษณะซ้ำๆกับสิ่งที่นำเสนอไปแล้ว

๓. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทวีดิทัศน์
 ‘พลิกฟื้นชุมชนคลองแดนด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิด’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม One capture

๑. นางสาวสุ้ยณิ สะอะ

๒. นางสาวนุสีลา ยูโซะ

๓. นายรัฐศาสตร์ ทิงผอม

ที่ปรึกษา: ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
CG : “พลิกฟื้นชุมชนคลองแดนด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิด”	Music : เพลงเปิดรายการ
ภาพ/CG : อภิชาติ เหมือนทอง รองประธาน(ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : เรามีความผูกพันของคำว่าชุมชนของเรามาตั้งแต่อดีต
ภาพ/CG : เกียรติกร อนันตพงศ์ (ประธานชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : ทำตรงนี้ให้เห็นก่อน พอเค้าเห็นจะเห็นเลย คนที่มองเห็น เค้าจะเข้ามาเอง
LS/ภาพป้ายคลองแดน CU/ภาพเด็กๆรำ LS/ภาพชุมชน CU/ป้ายระโนด/หัวไทร LS/นักท่องเที่ยว MS/แม่ค้าร้านข้าวยำ LS/การออกพราน	VO : ชุมชนวิถีพุทธคลองแดน ชุมชนเล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่บนลำคลอง 3 สาย ระหว่างอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เชื่อมต่อกับอำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งในห้วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา คนทั่วไปรู้จักชุมชนคลอง แดนผ่านจุดท่องเที่ยวสำคัญนั่นก็คือ ตลาดริมน้ำคลองแดน ตลาดที่เกิด จากความร่วมมือร่วมใจของทุกคนในชุมชน
ภาพตามบทสัมภาษณ์	สัมภาษณ์แม่ค้าขายของ พิมพ์กานต์ เหมือนทอง ประเด็น ขายเพื่ออะไร
LS/ตลาดริมน้ำคลองแดน LS/บ้านโบราณ CU/ของใช้ในครัว LS/ศูนย์การเรียนรู้วิถีคลองแดน LS/การทำกระทง CU/ภาพกระทง LS/บรรยากาศงานลอยกระทง LS/ภาพประเพณีชักขมกปฐุม CU/มโนราห์เด็ก	VO : ไม่เพียงแต่ตลาดริมน้ำเท่านั้น แต่คลองแดนยังมีจุดเด่นที่น่าสนใจ อีกมากมายที่ชาวบ้านช่วยกันนำวิถีวัฒนธรรมในอดีตที่เคยรุ่งเรืองของ คลองแดน ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งต่อให้ ลูกหลานได้สืบทอด และนำเสนอภาพความสวยงามนี้ผ่านกิจกรรมของ ชุมชน อาทิ การสืบสานประเพณีลอยกระทง ประเพณีชักขมกปฐุม และการอนุรักษ์โนราห์ผ่านการแสดง ชุด “จินตภาพโนราคลองแดน”
ภาพ/CG : ประชัน เกื้อกุล (นักท่องเที่ยว)	Interview : ได้สัมผัสบรรยากาศ รู้สึกว่าตลาดดั้งเดิมมีบรรยากาศที่ออก แนวอนุรักษ์มีของกินบางอย่างที่หาไม่ได้ตามท้องอื่น
ภาพ/CG : Benjamin carillo (นักท่องเที่ยว)	Interview : มาแล้วรู้สึกประทับใจน้ำสะอาดดีคนที่มีอัธยาศัยดีแล้วก็ อาหารอร่อยมากครับ
LS/ทุ่งนา	VO : ครั้งอดีตชาวบ้านชุมชนคลองแดนประ- กอบอาชีพเกษตรกร ทำนา

CU/เกี่ยวข้าว LS/บ่อเลี้ยงกุ้ง LS/ร้านข้าวยาโบราณ LS/บรรยากาศชุมชน CU/เด็กและคนแก่ CU/ชาวบ้าน	เลี้ยงกุ้ง แต่ด้วยสภาพความเจริญของบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป คนในชุมชนจึงออกไปทำงานที่อื่น และปล่อยชุมชนให้ทิ้งร้างเหลือไว้แต่เพียงเด็กและคนแก่ แต่ในปัจจุบันคลองแดนกลับกลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง ด้วยจิตสำนึกรักบ้านเกิดของคนในชุมชน
ภาพ/CG : อภิชาติ เหมือนทอง (รองประธานชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : การพลิกฟื้นชุมชนขึ้นมาโดยมีกิจกรรมเสริมขึ้นมา มันสามารถให้ชุมชนพัฒนาไปได้ดี ต้องทำความเข้าใจคนใกล้ตัวก่อนจากหนึ่งเป็นสองจากสองเป็นสาม เป็นสี่ อันไหนที่เข้าใจเขาก็จะเข้ามา
LS/ตลาดนิมน้ำคลองแดน CU/นักท่องเที่ยว	VO : แต่กว่าที่นี้จะยั่งยืนมาได้ไม่ใช่แค่ความสวยงาม หรือ เป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่เป็นสิ่งที่คนในชุมชนได้ร่วมมือทำ
ภาพ/CG : อภิชาติ เหมือนทอง (รองประธานชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : ชาวบ้านโดยเฉพาะผู้เฒ่าผู้แก่ เขาก็อยากพลิกฟื้นขึ้นมา ผู้เฒ่าผู้แก่เขาก็จะไปคุยกับลูก คุยกับหลานว่าต้องมาช่วยร่วมมือกัน ที่จะพลิกฟื้นชุมชนขึ้นมาแล้วก็ แล้วก็ใช้คนต่อคนแล้วก็ทำให้เห็น พอถ้าไม่เห็นเขาก็จะเห็นคนที่มองเห็นเขาก็จะเข้ามาเองจะเข้ามาร่วมคิดแล้วก็จะมาเสนอตัวใช้จิตสาธารณะในตัวขับเคลื่อน แล้วก็แบ่งเป็นว่าใครเก่งด้านไหนก็ทำงานด้านนั้น
ภาพ/CG : เกรียงไกร อนันตพงศ์ (ประธานชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : ใจตรงนี้สำคัญเพราะเรามีวัดมีหลักคำสอนของศาสนา แต่เราจะเอาตรงนั้นมาใช้ด้วยและตรงนี้นะครับ วิธีหนึ่งที่เขาเรียกว่าความสุข เกิดขึ้นมาในที่ชุมชน ของเรารับ
ภาพ/CG : สมจิตร อินทมน (ชาวบ้านชุมชนวิถีพุทธคลองแดน)	Interview : เห็นชุมชนนี้มาตั้งแต่ยังไม่ได้มีตลาดหรือว่ายังไม่ได้มีการปลูกสร้างเพิ่มเติมก็รู้สึกถึงว่าชุมชนเข้มแข็งมีส่วนร่วมทุกคนโดยเฉพาะผู้นำทางศาสนาระดมคนผู้นำชุมชนโดยเฉพาะพี่โยแล้วก็หมอไกรเคยเข้ามาคุยจากแต่เดิมยังไม่มีอะไรแล้วก็เขาก็พยายามทำให้ชุมชนสร้างเป็นวิถีที่มีเพิ่มเติมๆ ชักจูงคนรุ่นใหม่อะคะ ให้มาปลูกวิถีเพิ่มเติมๆขึ้นมา
CU/ชาวบ้าน CU /พระภิกษุ LS/บรรยากาศในวัด LS/บรรยากาศชุมชน LS/บรรยากาศโรงเรียน LS/คนเฒ่าคนแก่ LS/เด็กๆ CU/พระภิกษุ CU/ภาพในวัด LS/บรรยากาศในวัด CU/ภาพลอยกระทง LS/เด็กกินอาหาร CU/ป่าชายฝัก CU/นักท่องเที่ยว CU/ใบตอง LS/กระทง	VO : ทุกคนในชุมชนคลองแดนมีใจรักบ้านเกิด จากการศรัทธาในพระพุทธศาสนา ยึดมั่นในหลักพุทธธรรม ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างวัด ชุมชน และโรงเรียน จึงทำให้ทุกคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นคนเฒ่าคนแก่ ไปจนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้ร่วมมือกันพัฒนา คำสอนที่เกิดจากหลักศาสนาได้ปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เข้ามามีส่วนร่วม ทำกิจกรรมพัฒนาคน คนพัฒนาชุมชน ชุมชนพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนการดำเนินงานต่างๆ ทั้งในด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเพณี และวัฒนธรรม ให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน คู่กับวิถีชุมชนคลองแดนตลอดไป

LS/บรรยายภาคในวัด	
LS/มโนราห์เด็ก	
CG : End Credit	Music : เพลงปิดรายการ

๓.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นที่เลือกมาดี มีความน่าสนใจ
- (๒) การนำเสนอเรื่องมีความน่าสนใจ พยายามกล่าวถึงการอนุรักษ์ มีความหลากหลายในการนำเสนอ และตรงประเด็น
- (๓) ภาพที่ใช้ในการนำเสนอดี เข้ากับเรื่องและประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ภาพสามารถสื่อความหมายได้ดี ทำให้ผู้ชมรู้สึกอยากไปท่องเที่ยว
- (๔) เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชุมชนชัดเจน

๓.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) ขาดข้อมูลในเรื่องความเป็นมาในอดีต ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้เรื่องขาดความสมบูรณ์ไป
- (๒) เนื่องจากเรื่องนี้ไม่ใช่ประเด็นใหม่ มีการนำเสนอในสื่อต่างๆมาก่อนหน้านี้แล้ว ดังนั้นในการทำประเด็นนี้จะต้องทำให้แตกต่างกว่าสิ่งที่เคยนำเสนอไปแล้ว ทั้งในแง่มุมการนำเสนอ ภาพที่นำมาใช้ การเล่าเรื่อง ฯลฯ

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม ‘ลิเก 4.0’ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้จัดทำ : ทีม สายลม

๑. นางสาวบงกชกร บุญศรี
๒. นางสาวราภรณ์ ประสงค์พร
๓. นายมฆวัน เสือคำ
๔. นายพัทธดนย์ โล่ห์สุวรรณ

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ลักษณา คล้ายแก้ว

สถาบัน : มหาวิทยาลัยรังสิต

ภาพ	เสียง
การแสดงลิเกชุดแบทแมน + ภาพลิเกชุดฮีโร่	(Voice Over) ลิเกว่าไรต์เป็นลิเกที่มีการปรับเปลี่ยนบทร้อง กลอน และการแต่งกายให้เข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังมีการสอดแทรกมุขตลกผสมการเต้นโชว์ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่และสร้างสีสันให้กับการแสดงลิเก (ปล่อยภาพและเสียงของแบทแมน) เช่นการแสดงของคณะสองเทพบุตรสุดที่รัก ที่สอดแทรกตัวละครสากลตามแบบ ฮอลลีวูดเข้าไป อย่างไรก็ดีแมนและแบทแมนลงไปในระหว่างการ

	แสดงทำให้สะดุดตาเหล่าบรรดาแฟนลิเกชาวไทย จนกลายเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ชมให้หันมาสนใจการแสดงลิเกของทางคณะได้เป็นอย่างดี
สัมภาษณ์ นีโน่ พระเอก ลิเกคณะสองเทพบุตรสุดที่ รัก (มุ่ม MS)	นีโน่ : เราก็จะเปลี่ยนกลอนเปลี่ยนเพลงให้มันเข้ากับการแต่งตัวเราอาจจะเปลี่ยนกลอนเกี่ยวกับสไปเดอร์แมน แบทแมน จะเอาความคิด มาปรับเปลี่ยนทำให้มันร่วมสมัยมากขึ้น
ภาพรวมลิเกในแต่ละยุค ตั้งแต่สมัยเสื้อราตัดจนถึง ปัจจุบัน	(Voice Over) อาจารย์เด่นชัย อเนกกลาก นายกสมาคมลิเกแห่งประเทศไทยเล่าให้เราฟังว่า ในยุคแรกการแสดงลิเกดั้งเดิมหรือลิเกวัฒนธรรมนั้น จะใช้กลอนบทเดียว และมีท่ารำที่จะเฉื่อยช้า แสงสีเสียงหรือการแต่งกายนั้นก็ยังคงเป็นแบบดั้งเดิมไม่มีการประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนใด ๆ ซึ่งแตกต่างจากลิเกปัจจุบันเป็นอย่างมากที่มีความเป็นวไรตี้มากยิ่งขึ้น
สัมภาษณ์อาจารย์เด่นชัย	กลอนเมื่อก่อน เป็นกลอนเดี่ยว กลอนราชนิเกริง เมื่อก่อนจะร้องเพลงไทยเดิมเป็นส่วนใหญ่ เช่น ตะลุ่มโปง หงส์ทอง อย่างกลอนเดี่ยวของอีเหนาอ่านสาร (ร้องกลอน) จะแตกต่างจากกลอนยุคนี้ ยุคนี้จะเป็นกลอนแปด
รวมภาพการแสดงลิเกยุค ใหม่ ภาพคนดูหลากหลายช่วง อายุ	(Voice Over) เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแสดงลิเกก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยด้วยเช่นกัน หรือที่เรียกกันว่าลิเก 4.0 เพื่อให้ผู้ชมหันกลับมาสนใจการแสดงลิเกมากขึ้น
สัมภาษณ์ นีโน่ พระเอก ลิเกคณะสองเทพบุตรสุดที่ รัก (มุ่ม MS)	พวกโซเซียล เข้ามาเรื่อย ๆ เราก็อยากจะทำให้เด็กรุ่นใหม่มองว่าอาชีพลิเกเราก็น่าสนใจปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยพอเราทำชุดแบบนี้ขึ้นมา พวกวัยรุ่นและเด็ก ๆ ก็หันกลับมาสนใจกันมากขึ้น
สัมภาษณ์นางเอกลิเก กวางขาว อเนกกลาก	ส่วนการร้อง ก็จะทำให้มาใช้ในการแสดงมากกว่าเพื่อให้วัยรุ่นสมัยนี้ให้หันมาดูลิเกจะมีแรงผลักดันให้มีจุดสนใจมากขึ้น จะไม่ร้องรำแบบสมัยก่อนที่จะร้องช้ารำช้า
ภาพรวมของเนื้อหาตั้งแต่ ต้นจนจบ	(Voice Over) หากดูจากการพัฒนาของการแต่งกายล่าสุด ที่มีการผสมผสานเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามา ในชุดลิเก อาจเรียกได้ว่าเป็นยุคที่ 4 ของลิเกไทยหรือลิเก 4.0 ที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดง บทบาท คำพูดของตัวละคร ไปจนถึงส่วนประกอบอื่น ๆ ควบคู่กันไป จนทำให้การแสดงลิเกที่หลายคนอาจมองว่าล้าสมัยนั้น อยู่รอดได้ท่ามกลางกระแสสมัยอื่น ๆ ที่พัดเอาศิลปวัฒนธรรมที่ไม่มีการปรับตัวให้ค่อย ๆ เลือนหายไปจากความสนใจของคนในสังคม

๑.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นดี มีความน่าสนใจ และเข้ากับยุคสมัยในปัจจุบัน
- (๒) เรื่องที่นำเสนอมีความสนุกสนาน ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ดี และทำให้มีความประทับใจในเรื่องที่นำเสนอ
- (๓) มีความพยายามหารูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างออกไป วิธีคิดในการนำเสนอดี

๑.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

(๑) การเลือกภาพที่ใช้ในการนำเสนอ มีผลทำให้คุณภาพของผลงานลดลง ดังนั้นจะต้องมีการคัดเลือกภาพที่นำเสนออย่างประณีต ใช้ภาพที่มีคุณภาพ มีการตีความภาพที่นำมา และจะต้องระมัดระวังไม่ใช้ภาพที่ล่อแหลมมากเกินไปแล้ว

(๒) ในการนำเสนอเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงตัวเองของ ลีก่อนนำไปสู่ ลีก 4.0 สื่อสามารถนำเสนอได้ แต่ต้องเพิ่มมุมมองเชิงวิพากษ์เข้าไปด้วย

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

‘คนบนเรือ’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม กล้องตัวเดียว

๑. นายธน แต่รุ่งเรือง
๒. นายพงศธร ปานบุญทอง
๓. นางสาวสุพรรณษา เตาวะโต
๔. นางสาวดวงพร เกลี้ยงกลม

ที่ปรึกษา : ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
LS พายเรือยาว MS ฝีพาย	VO : เสียงให้ร้องดังก้องกังวานอยู่ท่ามกลางลำคลองในขณะนี้ เป็นเสียงของฝีพาย ชาวบ้านชุมชนบางกล้า จังหวัดสงขลา ที่ได้จัดการแข่งขันพายเรือยาว เป็นวัฒนธรรม ประเพณี สืบทอดมาจากบรรพบุรุษอย่างยาวนาน
MCU ผู้ฝึกสอนพายเรือยาว	Interview : (ผู้ฝึกสอนพายเรือยาว) - วัตถุประสงค์ในการแข่งขัน
MLS การซ่อมแซมเรือมือที่กำลั้งซ่อมแซมเรือ CU ใบหน้าของช่างทำเรือ CU	VO : เรือเก่าแก่อายุราว 100 กว่าปี ตะเภาแก้ว ตะเภาทอง อดีตเคยใช้เป็นเรือลากพระทางน้ำ ปัจจุบันได้มีการเก็บรักษาและนำมาซ่อมแซมเป็นเรือที่ใช้ในการแข่งขัน จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือประเภท 7 ฝีพาย และ 9 ฝีพาย เดิมทีเพื่อเป็นการสานสัมพันธ์ให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน ปัจจุบันได้มีการต่อยอดพัฒนาให้เป็นเกมการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ ให้เกิดการเรียนรู้วิถีของคนดั้งเดิมจากท่อนไม้ประติษฐ์ที่เรียกว่า “เรือยาว”

<p>วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซมเรือ LS ภาพรวมของการซ่อมแซมเรือ</p>	
<p>MCU ฝีพาย</p>	<p>VO : (ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ฝีพาย) - คุณค่าในการแข่งขันพายเรือ</p>
<p>CU เรือโบราณ MS ผู้ทำพิธีกรรม CU มือที่กำลังพนมอยู่ CU อุปกรณ์ในการทำพิธี CU เครื่องเล่นไหว้ LS เรือโบราณ MLS คนกำลังประดับประดาเครื่องเล่นไหว้</p>	<p>VO : เรือโบราณที่ใช้ในการแข่งขันแต่ละลำนี้ จะมีการประกอบพิธีพราหมณ์ เพราะชาวบ้านมีความเชื่อในเรื่องแม่ย่านาง ที่จะปกป้องรักษาเรือให้ภัยจากอันตราย เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมการแข่งขัน นอกจากนี้เรือที่ใช้ในการแข่งขัน ยังมีการตกแต่งประดับประดาไปด้วยเครื่องเล่นไหว้คาวหวานหลายชนิด ตามความเชื่อของคนโบราณ</p>

<p>MCU ช่างทำ เรือ MLS บรรยา กาศ การทำ เรือ CU มือ ที่กำลัง ทำเรือ MS เรือ ยาว โบราณ CU หัว เรือ</p>	<p>VO : (ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ช่างทำเรือ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการทำเรือ - ลักษณะของเรือโบราณ
<p>LS การ นำเรือ ลงน้ำ CU ใบหน้า ของ ผู้นำเรือ ลงน้ำ MLS การ จอดเรือ รวมกัน MS ฝีพาย ผู้หญิง ELS บรรยา กาศ การ แข่งขัน LS บรรยา กาศ การ แข่งขัน</p>	<p>VO : ซึ่งการแข่งขันเรือพายประเพณีของตำบลบางกล้า ไม่ได้มีแค่บุรุษที่ร่างกายกำยำเท่านั้น แต่ยังมี เยาวชนที่สนใจเข้าร่วมการแข่งขันด้วย ไม่เว้นแม้กระทั่งเหล่าแม่บ้านที่หลายคนอาจมองว่ามีพลังกำลัง อันน้อยนิด จึงไม่อาจมองข้ามไปได้ จะเห็นได้ว่าความหลากหลายของผู้เข้าร่วมการแข่งขัน สะท้อนให้ เห็นความสามัคคีของคนในชุมชน ผ่านเรื่องราวประเพณี วิถีชีวิตของคนริมคลอง</p>

MCU ชาวบ้าน ที่มา ชมการ แข่งขัน	
LS บรรยา การ การแข่งขัน MLS ฝีพาย MS ชาวบ้าน ที่มา ชมการ แข่งขัน ELS การ แข่งขัน พายเรือ ยาว	VO : จากเรือ 100 ปี ที่เคยใช้ประโยชน์ในการสัญจรทางน้ำเป็นหลัก กลับกลายมาเป็นหนึ่งในเรือที่ส่งเสริมประเพณีสู่เกมการแข่งขัน สิ่งนี้จะดำรงอยู่ไม่ได้ หากคนในชุมชนไม่เห็นค่า ร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลานสืบไป

๒.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นดี เป็นเรื่องที่พยายามอ้างความเป็นอัตลักษณ์วัฒนธรรม โดยปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดในปัจจุบันได้
- (๒) การลำดับเรื่องในการนำเสนอดี มีเชื่อมโยงถึงวัฒนธรรมการต่อเรือ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนอย่างชัดเจน
- (๓) ภาพที่ถ่ายออกมามีความสวยงาม ภาพที่ใช้สามารถทำให้เข้าใจความผูกพัน และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน
- (๔) ทำให้เห็นความผูกพันของคนในพื้นที่กับแหล่งน้ำ ความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งไม่ใช่แค่การแข่งขันเพียงอย่างเดียว การแข่งเรือสามารถผูกโยงเรื่องราวไปสู่เรื่องอื่นๆด้วย

๒.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) ในตอนท้ายของเรื่อง ไม่ควรนำเพลงมาใส่โดยไม่มีคามจำเป็น เพราะไม่ได้เพิ่มคุณภาพของชิ้นงาน นอกจากนั้นแล้วหากจะมีการใช้เพลง/ดนตรี ก็จะต้องระมัดระวังในการเลือกเพลงด้วย กรณีของสารคดีเชิงข่าวชิ้นนี้ เพลงที่เลือกมาใช้แม้ว่าจะเป็นเกี่ยวกับเรือ แต่เนื้อเพลงหมายถึงภาคอีสาน ไม่ใช่ภาคใต้
- (๒) ต้องระมัดระวังการนำเสนอที่ยืดเยื้อจนเกินไป จะส่งผลให้คุณภาพของผลงานลดลง

๓. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม 'โนราห์โกลน' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม เทเลฟิล์ม

๑. นายธนพนธ์ ถมแก้ว

๒. นางสาวพจนีย์ โชคเกื้อ

๓. นางสาวอาภิมาร์ และสา

ที่ปรึกษา : ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
CG การแสดงโนราห์โกลน	Music : เสียงดนตรีโนราห์โกลน
CU.การตีกลอง MS.ภาพการแสดงโนราห์ปัจจุบัน MS.ภาพการแสดงโนราห์โกลน	VO : ถ้าพูดถึงมโนราห์โกลน เยาวชนรุ่นหลัง อาจจะรู้จักน้อยลง หรือแทบจะไม่รู้จักเลย แม้โนราห์ในปัจจุบัน ถือว่ามีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมน้อยลง โนราห์โกลนเป็นการแสดงที่เน้นท่าทาง ของความตลกและสนุกมากกว่าความอ่อนช้อย จนทำให้เป็นจุดเด่นของการแสดงโนราห์โกลน โดยคณะของมโนราห์โกลน ศรีธัญญา ดาวพ้อ ถ้อ เป็นอีกคณะสุดท้ายที่ยังคงเหลืออยู่ และยังคงทำการแสดงอยู่ในปัจจุบัน
CG พงศธร สัมแป้น CU. ภาพแต่งงาน LS. ภาพการแต่งกาย MS.ภาพการแสดงโนราห์โกลน CU. ภาพการไหว้บูชาครู	Interview : พงศธร สัมแป้น ในประเด็น -ประวัติมโนราห์โกลน เริ่มด้วยโนราห์โกลนคือ.....ปิดด้วยมีการสืบทอดมามาหลายยุคสมัยพอสมควร
MS. ภาพการแสดงโนราห์โกลน MS. ภาพเครื่องดนตรี	VO : โนราห์ปัจจุบันที่ทุกคนเห็นอยู่ตลอด จะเป็นการแสดงที่งดงาม มีท่าทางสำหรับการแสดงมโนราห์โดยเฉพาะ แต่โนราห์โกลนนั้นจะเป็นการแสดงที่ชวนให้เกิดความสนุกสนาน การใส่ชุดจะเป็นการลอกเลียนแบบจากโนราห์จริง การขับร้อง การแสดงไม่ได้มีความแตกต่างกันมาก
CG พงศธร สัมแป้น MS. การแสดงท่ารำ	Interview : พงศธร สัมแป้น ในประเด็น -ความแตกต่างระหว่างโนราห์ปกติกับโนราห์โกลน เริ่มด้วยโนราห์โกลนกับโนราห์ทั่วไป.....ปิดด้วย ต่างกันในความอ่อนช้อยความสวยงามเลียนแบบโนราห์จริงทั้งหมด
CG ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ CU. ภาพเครื่องแต่งกาย CU. การใส่ชุด	Interview : ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ ในประเด็น -ประวัติมโนราห์โกลน เริ่มด้วยลักษณะของการแสดงโนราห์โกลน.... ปิดด้วยจุดสำคัญโนราห์โกลนคือแสดงเพื่อความสนุกสนาน
Ms.ภาพการแสดง	Music :การแสดง
CG เมฆพัฒน์ อุไรรัตน์	Interview:เมฆพัฒน์ อุไรรัตน์ ในประเด็น

MS. ทำรำโนราห์โกลน LS. ภาพการแสดง	-การสืบทอดโนราห์โกลน เริ่มด้วยจิตใจที่มีการรำโนราห์... ปิดด้วยผู้แสดงมีน้อย เพราะเด็กเยาวชนไม่ค่อยใส่ใจ
CG พงศ์ปกรณ์ พรหมเดชะ	Interview:พงศ์ปกรณ์ พรหมเดชะ ในประเด็น -การอนุรักษ์โนราห์โกลน เริ่มด้วยในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีเพียงหนึ่งเดียว....ปิด ด้วยมโนราห์โกลนอาจจะหายไปก็ได้
CG ชาวบ้าน CU เครื่องดนตรี	Interview:ชาวบ้าน ในประเด็น -ความรู้สึกต่อการแสดงมโนราห์โกลน
CG พงศธร สัมแป้น LS ภาพการทำโนราห์โกลน	Interview:พงศธร สัมแป้น ในประเด็น -การอนุรักษ์โนราห์โกลน
LS ภาพการแสดงโนราห์โกลน	VO :หากเยาวชนรุ่นหลัง ไม่รู้จัก และไม่มีโอกาสในสืบทอด อัตลักษณ์วัฒนธรรมของชาติ การแสดงโนราห์โกลน อาจจะสูญสลายหายไปในยุคปัจจุบัน เหลือแต่ความสนใจ ของกลุ่มเยาวชนกลุ่มเล็กๆ กลุ่มนี้ อาจสามารถเป็น จุดเริ่มต้น ที่จะทำให้กลุ่มเยาวชนกลุ่มอื่นๆ หันมาสนใจใน วัฒนธรรม และไม่ลืมมโนราห์โกลน เป็นลักษณะที่บ่งบอกถึง ความภาคภูมิใจ ให้กับคนชาติได้อย่างแน่นอน
CG การแสดงโนราห์โกลน	Music : เสียงดนตรีโนราห์โกลน

๓.๑. จุดเด่น

- ในปัจจุบันได้
- (๑) เป็นเรื่องที่ยพยายามอ้างความเป็นอัตลักษณ์วัฒนธรรม โดยปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอด
  - (๒) ประเด็นดี ต้องการอนุรักษ์วัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นประเด็นใกล้ตัว
  - (๓) ภาพที่ใช้ในการนำเสนอสามารถสื่อความหมายและเล่าเรื่องได้ดี
  - (๔) มีความพยายามในการหาข้อมูล

๓.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) รมั้ดระวังการสะกดคำบรรยายให้มีความถูกต้อง และการแปลคำสัมภาษณ์ให้ตรงกับ
ความหมายของแหล่งข่าว ไม่ควรบิดเบือน แหล่งข่าวพูดอย่างไร ก็ต้องทำคำบรรยายให้ตรง
- (๒) การใส่เพลง/ดนตรี เข้ามาในชิ้นงาน ต้องมีความระมัดระวัง ไม่ควรใส่เพลงเข้ามาในผลงาน
ในลักษณะใส่พรั้าเพรื่อ เพราะจะทำให้คุณภาพของผลงานลดลง
- (๓) การนำเสนอในช่วงแรกมีความยึดเยื่อ วนไปมาเกินไป ทำให้น่าเบื่อ และไม่ดึงดูดความ
น่าสนใจจากผู้ชม

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทสิ่งแวดล้อม

‘ระบบนิเวศ’ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้จัดทำ : ทีม twoplusone

๑. นางสาวพัชรินทร์ ชุมภูวงค์

๒. นางสาวศุภาสินีย์ รัตนวิมลธร

๓. นายศิริศักดิ์ อินทะวงศ์

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ลักขณา คล้ายแก้ว

สถาบัน : มหาวิทยาลัยรังสิต

ภาพ	เสียง
เสียงบรรยาย	ต้นไม้กว่า 4,000 ต้น ที่ทำให้ที่ดินกว่า 14 ไร่ ของศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จ.นครนายก กลายสภาพเป็นผืนป่าขนาดย่อม ที่มีความอุดมสมบูรณ์ จากเดิมพื้นที่บริเวณทั้งหมดนี้ มีสภาพเสื่อมโทรม ไม่สามารถทำกินได้จนถูกทิ้งร้าง”
สัมภาษณ์	ที่นี่เนื่องจากเป็นที่ดินที่อยู่ในหลวงซื้อไว้เนื้อที่ 14 ไร่ 2 งาน 18 ตารางวา ชื่อว่าศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ ดินเปรี้ยว เพราะปลูกอะไรไม่ขึ้น ในหลวงบอกว่าเดี๋ยวจะใช้แนวคิดในหลวง ในการพลิกพื้นที่ให้เป็นป่า จากดินที่คนคิดว่าไม่สามารถจะเพาะปลูกได้ ก็ใช้แนวคิดของในหลวง
เสียงบรรยาย	กว่า 10 ปี ที่อาจารย์ปัญญา ปุลิเวคิน ตัดสินใจลาออกจากราชการประจำ ในตำแหน่งผู้จัดการธนาคาร ทิ้งเงินเดือนกว่าครึ่งแสน มาเริ่มต้นพลิกฟื้นผืนดินที่แห้งแล้งแห่งนี้ ให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง
สัมภาษณ์	เป็นผู้จัดการสาขา ถือว่าตำแหน่งใหญ่ ก้าวหน้าเร็ว เพราะเงินเดือนเยอะ หาแต่ความก้าวหน้าก็เลยคิดว่าชีวิตมันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ก็เรียกว่าอยากกลับมาใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ ก็มาพบแนวคิดของในหลวง ในหลวงบอกว่าคนเรามันต้องพึ่งตนเองและใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์กับคนอื่น
เสียงบรรยาย	อาจารย์ปัญญาได้นำเอาแนวทางพระราชดำริ ในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ ฟื้นฟู พื้นที่ จากดินที่แห้งแล้ง ก็หาพางมาคลุมดิน หรือที่เรียกว่าหม่มดิน เพื่อรักษาความชุ่มชื้นผิวดิน จากนั้น ก็ขุดทางน้ำเล็กๆให้กลายเป็นคลองไส้ไก่ เพื่อส่งน้ำให้กระจายไปหล่อเลี้ยงต้นไม้ต่างๆ พอดินเริ่มมีความชุ่มชื้น ก็ค่อยๆ ปลูกต้นไม้ เริ่มต้นจากพืชที่ใช้น้ำน้อย เมื่อต้นไม้เติบโตขึ้น ความชุ่มชื้นสูงขึ้น ก็เริ่มมีต้นไม้อื่นๆ ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือตามหลักการที่เรียกว่า “ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ภายในเวลาไม่นาน จากที่ดินที่เคยแห้งแล้งก็กลายสภาพเป็นผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ เมื่อป่ามีความอุดมสมบูรณ์ คนในพื้นที่ ก็สามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้ ตามหลัก ป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง คือมีป่าสำหรับทำการเกษตรเลี้ยงปากท้อง มีไม้สำหรับใช้สอยตามความจำเป็น และมีไม้เศรษฐกิจไว้สำหรับสร้างที่อยู่อาศัยและจัดจำหน่าย ในขณะที่จะได้ประโยชน์ร่วมกันจากต้นไม้ทุกชนิดก็คือความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์

สัมภาษณ์	คนสมัยก่อนมีป่าเค้าเรียกว่าป่าเปรียบเสมือนอะไร ป่าเปรียบเสมือนซูปเปอร์มาร์เก็ต เข้าไปในป่าก็มีอะไรกิน ในป่ามียาไหมอะ มีสมุนไพรคือพุดต่างๆว่าป่าเนี่ย เป็นประโยชน์กับมนุษย์ไง ถ้าถามว่าสิ่งที่ลู่งทำตามในหลวงเนี่ยมีป่าเนี่ย มันเป็นประโยชน์ไหม มันป้องกันน้ำท่วมมัย แก่แล้งไหม ทำให้โลกเย็นไหม เป็นแหล่งอาหารไหม เป็นแหล่งยาไหม ก็กลับมาสร้างป่าทำประโยชน์ให้กับคนอื่น ก็จะขอทำงานเผยแพร่นะแนวคิดในหลวงไปเรื่อยๆก็จนกว่าหมดลมหายใจ
เสียงบรรยาย	เมื่อคนกับป่าสามารถอยู่ร่วมกันแบบเกื้อกูลกันได้ ก็จะนำไปสู่การพัฒนาด้านอาชีพ ซึ่งที่ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติแห่งนี้เอง ก็ได้มีการสาธิตองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้คนที่เข้ามาเรียนรู้สามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาผืนป่า และพัฒนาชุมชนของตนเองได้
สัมภาษณ์	มันเหมือนเป็นประสบการณ์โดยตรงนะ เราเรียนในมหาลัยส่วนใหญ่เราจะเน้นเกี่ยวกับในเรื่องของทฤษฎีมากกว่า แต่เราได้มาอยู่ที่นี่ เราก็ตอบเน้นเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิบัตินะ เราได้ทำจริง และก็สามารถเอาไปใช้ที่บ้านของเราได้นะคะ
สัมภาษณ์	เราไม่ต้องการเงินทอง เรามีอะไร อย่างผักนี้ เราก็กินได้แล้วใช้ไหมละ เราปลูกตำลึง เราก็กินตำลึง มันชิมซั๊บเข้ามาเอง มันชิมซั๊บเข้ามาเอง
เสียงบรรยาย	ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ นอกจากจะเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ตามแนวทางพระราชดำริ ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมไว้อย่างเป็นระบบแล้ว อาจารย์ปัญญา ในฐานะหัวหน้าศูนย์แห่งนี้เอง ก็พยายามอย่างเต็มที่ ที่จะสานต่อและถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้ ให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อจะเป็นกำลังสำคัญในการดูแลผืนป่าทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่า ที่จะส่งมอบให้กับคนรุ่นต่อไป

๑.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นดี มีความน่าสนใจ มีความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการนำเสนอ
- (๒) การถ่ายภาพดี ภาพที่ใช้ในการนำเสนอสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้อย่างดี
- (๓) วิธีการผลิตมีความสมบูรณ์ การดำเนินเรื่องมีความชัดเจนในการนำเสนอ ทำให้ไม่รู้สึกรำคาญ

๑.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) ควรเลือกคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวให้มีความกระชับมากกว่านี้ ซึ่งจะช่วยให้คุณภาพของผลงานไม่ลดน้อยลง
- (๒) ควรมีภาพการทำกิจกรรมที่น่าสนใจของแหล่งข่าว ซึ่งเป็นตัวหลักของเรื่อง แทนที่จะปล่อยให้แหล่งข่าวนั่งพูดไปเรื่อยๆเพียงอย่างเดียว

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทสิ่งแวดล้อม
 ‘เติมทรายชายหาดสมิหลา’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม The Winner

๑. นางสาวพรธิดารัตน์ หนูแสง

๒. นางสาวอรณิชา สุขเหยาะ

๓. นางสาวอาชีชะห์ อีแต

ที่ปรึกษา : อาจารย์ศราณี เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาพ	เสียง
<p>Ls : ภาพชายหาด</p> <p>Cu: ภาพกระสอบทรายริมชายหาด</p> <p>Ls : ภาพแนวการกักเซาะชายหาดสมิหลา</p> <p>Ls : ภาพการทำงานของนายช่างโยธา</p>	<p>VO: การกักเซาะชายฝั่งอย่างรุนแรง บริเวณชายหาดสมิหลา กรมเจ้าท่า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการป้องกันและดูแลรักษาชายฝั่ง ได้ดำเนินการเพิ่มพื้นที่ชายหาดอย่างเป็นระบบ ด้วยการเติมทรายชายหาด เพื่อแก้ไขและลดผลกระทบของปัญหาการกักเซาะชายฝั่ง</p>
<p>Ms : ภาพการขุดทราย</p> <p>ภาพมุมสูงเรือขุดทราย</p> <p>Ms: ภาพรถแม่โครกำลังขุดทราย</p> <p>Ls : ภาพท่อลำเลียงทราย</p> <p>Ms : ภาพแม่โครกำลังตักทราย</p>	<p>(บทสัมภาษณ์)</p> <p>คุณสิทธิชัย ปั่นทอง</p> <p>นายช่างโยธาชำนาญงาน หัวหน้าควบคุมงานการเติมทรายชายหาดสมิหลา</p>
<p>Ms : ภาพแนวรั้วป้องกันเสียง</p> <p>Ms: ภาพแนวรั้วติดไวโนลภาพสถานที่ท่องเที่ยว</p> <p>ภาพมุมสูงม่านตักตะกอน</p> <p>Ms: ภาพริมชายหาดสมิหลา</p> <p>Ls: ภาพนักท่องเที่ยวริมชายหาดสมิหลา</p>	<p>VO: มาตรการการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการป้องกันเสียง ด้วยการติดตั้งรั้ว นำไวโนลมาติดตั้งเพื่อความสวยงามต่อทัศนียภาพ ส่วนด้านมาตรการป้องกันความชุ่มชื้นของน้ำในลักษณะเป็นม่านตักตะกอน ล้อมรอบพื้นที่โครงการเพื่อไม่ให้ไปกระทบต่อระบบนิเวศในทะเล อีกเสียงความคิดเห็นของประชาชน หลังจากได้ทราบถึงจุดประสงค์ของการจัดโครงการในครั้งนี้ ได้มีเสียงตอบรับกลับมาว่า</p>
<p>Ms: ภาพบรรยากาศริมชายหาดสมิหลา</p> <p>ภาพมุมสูงเรือประมง</p> <p>Ms: ภาพนักท่องเที่ยว</p> <p>Ms: ภาพริมชายหาดสมิหลา</p>	<p>(บทสัมภาษณ์)</p> <p>ประชาชนคนที่ 1</p> <p>ประชาชนคนที่ 2</p>
<p>Ms: ภาพการทำงานในพื้นที่โครงการเติมทราย</p> <p>ภาพมุมสูงในพื้นที่เติมทราย</p>	<p>VO: จากการวิจัยพบว่า การเติมทรายชายหาด สมิหลา ถือเป็นเป็นการฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาการกักเซาะชายฝั่ง ด้วยวิธีนี้ จะทำให้มีผล กระทบต่อชายฝั่งน้อยที่สุด เพราะสมดุลและกลมกลืนกับธรรมชาติ</p>
<p>ภาพมุมสูงในพื้นที่โครงการ</p> <p>Ms: ท่อลำเลียงทราย</p> <p>ภาพมุมสูงเรือกำลังขุดทราย</p> <p>Ms: รถบดทราย</p>	<p>(บทสัมภาษณ์)</p> <p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์พยอม รัตนมณี</p> <p>อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p>

Ms: ภาพรถแม่โคครกำลังขุดทราย Ms: ภาพรถแม่โคครกำลังขุดอัดทราย Ms: ภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ภาพมุมสูงพื้นที่โครงการ	VO: การเติมทรายถือเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะลดการกัดเซาะชายฝั่งและยังทำให้พื้นที่ของหาดสมิหลาจะกลับมาดังเดิมอีกครั้ง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาอย่างถาวร แต่เป็นวิธีที่จะช่วยให้แหลมสมิหลาแห่งนี้กลับมาสวยงามดัง 30 ปีก่อน
---	---

๒.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นดี เป็นเรื่องใกล้ตัวและชุมชน มีความพยายามที่จะนำเสนอ ประเด็นมีประโยชน์ และมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม
- (๒) เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์ ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขที่ชัดเจน จนทำให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องการป้องกันชายหาด
- (๓) กระบวนการผลิตผลงานดี

๒.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) ควรให้ข้อมูลของปัญหาความเป็นมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน วิธีการแก้ปัญหาตั้งแต่แรก เพื่อให้ผู้ชมเห็นภาพสิ่งที่เกิดขึ้นมากกว่านี้ และควรระมัดระวังการนำเสนอข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากการสัมภาษณ์แหล่งข่าว
- (๒) การลำดับเรื่องในการนำเสนอยังไม่ดีเท่าที่ควร การนำเสนอยังไม่น่าสนใจ
- (๓) การเน้นการสัมภาษณ์แหล่งข่าวมากฝ่ายที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐมากเกินไป คล้ายๆกับประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งนั่นก็ทำให้ไม่เห็นแง่มุมของปัญหาจากแหล่งข่าวฝ่ายอื่น ๆ ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรื่องด้วย

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทข่าวทั่วไป

'แถบ่อนเฟซบุ๊กไลฟ์ ซ่อนในกลุ่มปิดสมาชิกกว่าล้าน นักพนันรุ่นเยาว์เพียบ' มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้จัดทำ : ทีม ข่าวกำแพงแดง

๑. นางสาวกัญญารัตน์ แซ่มทอง
๒. นางสาวชญาณีศ เอี่ยมเจริญกิจ
๓. นางสาวณัฐญา หุตวันรัตน์
๔. นางสาวศิริอนงค์ พลชา
๕. นางสาวพรชนก ไทยเกษม

ที่ปรึกษา : อาจารย์พัศพงค์ ศรีประเสริฐ

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาพ	เสียง
การไลฟ์การพนัน ในเฟซบุ๊กขณะนั้น	ปล่อยเสียง การไลฟ์การพนันในเฟซบุ๊ก
Ms แหล่งข่าว 4 คน	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ แหล่งข่าวที่เล่นเฟซบุ๊ก 3 คน -เคยรู้จักว่ามีกลุ่มเล่นพนันผ่านไลฟ์หรือไม่? -เคยเข้าไปเล่นหรือป่าว?

Ms มีผู้กำลังกวดเข้าร่วมไปเล่นการพนันในกลุ่มปิดเฟซบุ๊ก (เลื่อนดู)	บรรยาย จากผู้ใช้งานเฟซบุ๊กในประเทศไทย กว่า 46 ล้านคน พบว่ามีกลุ่มปิดที่ใช้ช่องทางในการไลฟ์ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ที่น่าเป็นห่วงคือเรื่องของการพนันที่มาในรูปแบบถ่ายทอดสดผ่านเฟซบุ๊ก ที่มีทั้งไพ่ป๊อก บิงโก และไฮโล
Ms ผู้จัดการศูนย์นโยบายฯ	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ พงศ์ธร จันทรศมี (ผู้จัดการศูนย์นโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุข)
Ms เครือข่ายเด็กรุ่นใหม่ไม่พนัน	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ ญัฐพงศ์ สำเภาแก้ว (ผู้ประสานงานเครือข่ายเด็กรุ่นใหม่ไม่พนัน)
- หน้าฟีดกลุ่ม “แบ่งปันเลขเด็ดเด็ด” - เด็กนั่งเล่นโทรศัพท์ เข้ากลุ่มปิดที่เล่นการพนันออนไลน์	เสียงบรรยาย ผู้สื่อข่าวกำแพงแดง ได้ทดลองสมัครเข้ากลุ่มดังกล่าว สมาชิกกว่าล้านคนของกลุ่มนี้ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะเพียงแค่ว่าผู้สนใจกดขอเข้าร่วม จากนั้นสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มแล้ว กดรับเข้าร่วมกลุ่ม รวมทั้งการเชิญชวนปากต่อปากเพื่อสร้างยอดสมาชิกเข้าใหม่ ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายมากที่จะเข้าไปในกลุ่มนี้” ปล่อยเสียง ไลฟ์สดการพนัน (ป็อก8, ป็อก9)
- ภาพการไลฟ์สดการเล่นของเจ้ามือ - ไลฟ์ ป้ายเลขบัญชี	เสียงบรรยาย ก่อนเริ่มเล่นผู้เล่นต้องโอนเงินขั้นต่ำตามที่กำหนด โดยโอนเงินไปที่เลขบัญชี หรือใช้การโอนแบบพร้อมเพย์ (PromptPay) ในขณะที่จะป้ายบอกเลขบัญชีอย่างชัดเจน จากนั้นส่งสลิปการโอนเงินไปยืนยันกับเจ้ามือ พร้อมทั้งบอกชื่อเล่น
- ภาพไลฟ์สดที่กำลังเริ่มเกมสีใหม่ เห็นเพียงแค่อุปกรณ์การเล่น	เสียงบรรยาย โดยการถ่ายทอดสดทุกครั้งจะไม่เห็นหน้าเจ้ามือ เพียงแต่จะเห็นแค่อุปกรณ์การเล่น
Ms เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันผ่านไลฟ์	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันผ่านไลฟ์
Ms ร.ต.อ. วิฑูร วิถีประดิษฐ์	ปล่อยเสียงสัมภาษณ์ ร.ต.อ. วิฑูร วิถีประดิษฐ์ (รอง สว.กลุ่มงานตรวจสอบและวิเคราะห์การกระทำความผิดทางเทคโนโลยี)
อินโฟกราฟิก บทโทษตามบรรยาย	เสียงบรรยาย พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 ถึง 5000บาท ล่าสุดสถานิติบัญญัติแห่งชาติอยู่ระหว่างการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ร่างดังกล่าว เสนอให้ยกเลิกกฎหมาย 8 ฉบับ ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้ จะเป็นฉบับที่ 9 โดยจะมี 44 มาตรา มีบทกำหนดโทษว่า หมวด ก (เช่น หวย ไฮโล) ฝ่าฝืนจัดให้เล่น โทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 5ปี หรือปรับตั้งแต่ 40,000 บาทถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ใดเข้าเล่นพนัน ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หมวด ข (ไพ่ บิงโก ฟุตบอลโต๊ะ)

	<p>ฝ่าฝืนจัดให้เล่น โทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 120,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ผู้ใดเข้าเล่นพนัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ส่วนผู้ที่จัดให้มีการเล่นพนัน ผ่านอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรสาร และเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความผิดสองเท่าของโทษที่กำหนด ทิมข่าวกำแพงแดงรายงาน</p>
	ใส่ดนตรีประกอบ

๑.๑. จุดเด่น

- (๑) ประเด็นในการนำเสนอดีมาก เป็นภัยใกล้ตัว เป็นประเด็นใหม่ และมีความน่าสนใจ
- (๒) ประเด็นที่น่าสนใจมีคุณค่าในเชิงความเป็นข่าว
- (๓) การหาข้อมูล หลักฐานโดยใช้ตัวผู้สื่อข่าวทดลองโดยการสมัครเข้ากลุ่มมีความน่าสนใจที่

ทำให้ดึงข้อมูลมาได้

๑.๒ จุดที่ควรมีการแก้ไข

- (๑) วิธีการเซ็นเซอร์ภาพไม่ดี เพราะแม้จะทำการเซ็นเซอร์แล้ว แต่ผู้ชมก็สามารถทราบได้ว่าแหล่งข่าวนั้นเป็นใคร เพราะยังเห็นอัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลได้อย่างชัดเจน
- (๒) การนำเสนอในช่วงแรกยังไม่ดี ยืดเยื้อเกินไป และตอนจบไม่ได้บอกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นคืออะไร หรือเป็นอย่างไร
- (๓) ภาพที่ใช้ในการนำเสนอยังขาดความละเอียดในการเลือกภาพ

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

๑. ภาพรวมปี ๒๕๕๙

๑. เรื่องส่วนใหญ่เป็นการนำข้อมูลต่างๆไป มานำเสนอโดยใช้วิธีการลงเสียง ใส่ภาพประกอบ ตัดสลับกับการสัมภาษณ์แหล่งข่าวเท่านั้น ไม่ได้มีการเจาะลึก ไม่มีข้อมูลในเชิงลึกมานำเสนอ

๒. หลายเรื่องมีการนำเสนอในลักษณะที่ไม่ใช่สารคดีเชิงข่าว เพราะสารคดีเชิงข่าวจะต้องมีเรื่อง (story) ให้คนดูได้ติดตาม ในการทำสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์นั้นผู้ทำต้องตอบตัวเองให้ได้ว่าเรื่อง (story) ที่ทำนั้นคือเรื่องอะไร แล้วเจาะลึกไปในเรื่องนั้น

๓. ในแง่ของการผลิตผลงาน ในภาพรวมผลงานมีคุณภาพที่ไม่ได้ค่อยได้มาตรฐาน ทั้งในเรื่องของกระบวนการถ่ายทำ เช่น เรื่องการวัดแสง แสงเงาต่างๆยังไม่ถูกต้อง ฯลฯ ส่วนในเรื่องการตัดต่อก็มีหลายผลงานที่การตัดต่อยังไม่ดี เช่น เวลาปล่อยเสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าว มีการเอาบทสัมภาษณ์มาชนๆกันส่งผลให้เกิดการสะดุดของภาพ(ภาพแตง) หากจำเป็นต้องใช้เสียงสัมภาษณ์ตรงจุดนั้นมาชนกัน/มาต่อกันจริงๆ ก็จะต้องมีการปะภาพ (insert) ตรงช่วงรอยต่อตรงนั้นเพื่อไม่ให้ผู้ชมรู้สึกสะดุดและทำให้มีความต่อเนื่อง

๔. การใช้เพลงประกอบในหลายผลงานมีการนำเสียงมาใช้ประกอบมากเกินไป ซึ่งในสารคดีเชิงข่าวนั้นไม่ควรเน้นการใช้เพลงประกอบ แต่ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ต้องเลือกใช้เฉพาะที่มีความสำคัญและมีที่มาที่ไป เช่น เพื่อนำเข้าเรื่อง หรืออาจจะเป็นช่วงเปลี่ยนจังหวัด/เปลี่ยนสถานที่ ฯลฯ แต่ต้องไม่ใช่เพลงประกอบตลอดเรื่อง จนกลบเสียงบรรยาย(voice over) และกลบเสียงสัมภาษณ์ กรณีที่เป็นสารคดีเชิงข่าว จะต้องไม่ใช่เพลงในช่วงเสียงบรรยาย และเสียงสัมภาษณ์

๕. การทำสารคดีเชิงข่าว ควรเจาะลึกไปที่เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น หากพูดถึงปัญหาขานา ก็จะต้องเจาะลึกไปที่ขานาที่ประสบปัญหานั้นจริงๆ ไม่พูดถึงภาพรวมหรือข้อมูลต่างๆไปเท่านั้น

๖. หลายเรื่องที่ส่งเข้าประกวดนั้นประเด็นดี เป็นเรื่องใกล้ตัว และบางผลงานสามารถพัฒนาต่อไปได้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีหลายผลงานที่ประเด็นดี แต่การผลิตกลับไม่มีคุณภาพ

๗. บางเรื่องอาจสูญเสียในการถูกร้อยเรียงจากหน่วยงานต่างๆเพราะเป็นการกล่าวหาลอยๆโดยไม่มีหลักฐานหรือบางครั้งก็เป็นการพูดแบบเหมารวม ดังนั้นผู้จัดทำจึงควรระมัดระวังและนำเสนอข้อมูลให้รอบด้าน

๘. ผู้จัดทำต้องศึกษาในเรื่องกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งต้องระมัดระวังไม่ให้นำเสนออันละเมิดสิทธิมนุษยชน ละเมิดสิทธิเด็ก รวมทั้งต้องไม่ให้นำเสนออันนำไปสู่การสร้างคามเกลียดชัง หรือการแบ่งแยกเกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นในการทำงานจะต้องคำนึงถึงการนำเสนอผลงานมีคุณค่าและมีจริยธรรมจรรยาบรรณตามหลักการของวิชาชีพสื่อมวลชนด้วย

๒. ภาพรวมปี ๒๕๖๐

๑. ผลงานที่ส่งเข้าประกวดมีพัฒนาการ ผลงานมีคุณภาพมากขึ้น ทั้งในเรื่องประเด็น ภาพ เสียงและกระบวนการผลิต

๒. ปีนี้นักศึกษายังมีปัญหาในการเล่าเรื่อง การเรียงลำดับในการนำเสนอผลงาน ทำให้เรื่องที่น่าสนใจน่าสนใจ

๓. นักศึกษายังขาดการค้นหาข้อมูลที่ชัดเจน จึงทำให้ยังไม่มีความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งควรค้นหาความเป็นมาของปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตจนมาถึงปัจจุบัน เพื่อให้ทราบรายละเอียดในประเด็นมากขึ้น รวมถึงการคำนึงถึงความหมายของการใช้คำที่ถูกต้อง

๔. คณะกรรมการตัดสินรางวัลต้องการเน้นย้ำให้นักศึกษาตระหนักถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณในการผลิตผลงาน การนำเสนอผลงาน ที่ต้องผลิตกันในทีมของตน ไม่ลอกข้อมูลจากแหล่งอื่นโดยไม่มีความเป็น

๕. บางผลงานที่ส่งเข้าประกวดขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การประกวด จึงทำให้ต้องถูกตัดสิทธิ์ในการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการตัดสินเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย เพราะประเด็นดี การนำเสนอดีและโดดเด่น จึงอยากให้ผู้ส่งผลงาน เข้าประกวดตระหนักและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กติกาด้วย

๖. บางผลงานมีการนำข้อมูลมานำเสนอผิดพลาดไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๗. นักศึกษาควรตระหนักและพิจารณาในการเลือกเนื้อหาและภาพที่จะนำเสนอ ซึ่งทั้งเนื้อหาและภาพที่นำเสนอ มีความละเอียดอ่อนในคุณค่าและการตีความหมาย

๘. ปีนี้มีความพยายามในการเปิดประเด็นใหม่ ประเด็นที่ดี เป็นเรื่องใกล้ตัว และเป็นเรื่องที่น่าสนใจ

๙. ขอชื่นชมนักศึกษาที่มีความพยายามและมีความตั้งใจในการผลิตและนำเสนอประเด็นที่มีความสร้างสรรค์

๑๐. ปีนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการตีความหมายประเภทที่ส่งประกวด และความหมายของการผลิตสารคดีเชิงข่าว ซึ่งมีความแตกต่างจากการผลิตสารคดี

๑๑. อยากรุ้ให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาตระหนักกับการสะกดคำผิด การขึ้นชื่อแหล่งข่าวผิด รวมทั้งการใส่ คำบรรยาย (subtitle) ที่ไม่ตรงกับคำพูดของแหล่งข่าว

๑๒. บางผลงานคณะกรรมการตัดสินรู้สึกถึงการเลียนแบบการนำเสนอของสถานีต่างๆ จึงทำให้ขาดความเป็น ตัวตนของเรื่อง และขาดความคิดสร้างสรรค์ที่นักศึกษาควรมี

๑๓. การนำเสนอ การเล่าเรื่อง ควรนำเสนอให้กลมกลืน สอดคล้องเป็นเรื่องเดียวกัน

๑๔. ควรระมัดระวังในการเรื่องการเซ็นเซอร์ภาพ และการปล่อยเสียง ซึ่งหากมีความจำเป็นที่จะต้องเซ็นเซอร์ ภาพและปล่อยเสียงของบุคคล ก็จะต้องไม่ทำให้ผู้ชมสามารถจดจำอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นได้ว่าเป็นใคร

๑๕. การใส่เพลง ดนตรี เข้ามาในเรื่อง ต้องคำนึงว่ามีเหตุผลหรือไม่ในการใส่ดนตรี เพลงประกอบเข้ามา หลาย เรื่องใส่ดนตรีเข้ามาแล้วเสียงดังเกินไปจนกลบเสียงบรรยาย (voice over) และไปกวนเสียงสัมภาษณ์ของแหล่งข่าว ทำให้ คุณค่าของชิ้นงานลดลง ทั้งนี้ในการการใส่เพลง ดนตรี เข้ามาในสารคดีเชิงข่าวสามารถทำได้ เช่น เพื่อนำเข้าเรื่อง หรือ อาจจะเป็นช่วงเปลี่ยนจังหวะ/เปลี่ยนสถานที่ ฯลฯ นอกจากนั้นแล้วในนำดนตรี เพลง เข้ามาใช้ในสารคดีเชิงข่าวจะต้อง คำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องด้วย

# # #